

Η ΛΥΓΓΕΡΗ

Α΄.

Ἡ κυρά Παγώνα.

— Φεύγα, βρουσούμπελη· σὲ κυνηγᾷ ἡ φωτιά, τὸ στορνάρι καὶ ὁ πυριόβολος· — σύρε 'ς τ' ἄγρια ὄρη 'ς τ' ἄγρια βουνά! . . .

Ἡ Κυρά Παγώνη, ὀρθία πλησίον ἐνὸς παρα-

πυρὰν διὰ τοῦ δισκελοῦς χάλυβος καὶ τοῦ πυρολίθου, ἐξῆγε πλῆθος σπινθήρων, θέλουσα δι' αὐτῶν καὶ τῶν ἐξορκισμῶν τῆς ν' ἀποδιώξῃ τὸ πάθημα.

Ἡ Κυρά Παγώνα ἦτο γνωστὴ καθ' ὅλον τὸν δῆμον Μυρτουντίων καὶ ἀπώτερον ἀκόμη ὡς

ΡΩΜΑΙΑ ΚΟΡΗ

Εἰκὼν Τόμας

θύρου τοῦ χαμηλοῦ οἰκίσκου τῆς, κύπτουσα ἐπὶ τῆς χειρὸς μεσοκύπου ἀνδρός, ἐπανέλεγε διὰ σιγηλῆς ἀλλ' ἐπιτακτικῆς φωνῆς :

— Φεύγα, βρουσούμπελη· σὲ κυνηγᾷ ἡ φωτιά, τὸ στορνάρι καὶ ὁ πυριόβολος· — σύρε 'ς τ' ἄγρια ὄρη, 'ς τ' ἄγρια βουνά! . . .

Καὶ τσάκ, τσάκ, ὡσεὶ προσεπάθει ν' ἀνάψῃ

γόνισσα διαφόρων ἀσθενειῶν. Ἡ γόνισσα εἶνε ἀπαραίτητος ἀνάγκη εἰς τὰ χωρία, ὅπως καὶ ὁ πάρεδρος, καὶ τὸ ἐπάγγελμα αὐτῆς πολὺ προσοδοφόρον. Ὅθεν δὲν λείπουν ἀπὸ κάθε χωρίου μία ἢ καὶ πλείοτεραι τοιαῦται. Ἀλλ' ἡ ἐβδομηκοντούτις γραία ὑπερεῖχεν ὅλας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν γόνιτρων τῆς καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν γνώ-

σεών της. Διὰ τούς χωρικούς ἦτο αὐτὴ ἡ πάντακτα προσωποποιημένη οὐδεμία ἀσθένεια ἢ το μυστικὴ εἰς αὐτὴν οὐδὲν ἀερικὸν πᾶθημα διέφευγε τὴν δικαιοδοσίαν της. Ἐκτός τῆς βουσοῦμπελης ἐγοήτευε τὸν σπλῆνα, τὰς παραμαγούλας, τὸν στυλίτην, τὸν πονοκέφαλον, τὸν στρῶφον, τὸ λίθωμα τῶν βυζῶν. Ἐξώριζε τὸ μάτιασμα εἴτε ἔς τὸν ὕπνον εἴτε ἔς τὸν ξύπνον ἐπέλθον, ἐκδιώκουσα αὐτὸ ἀπὸ μέρη ἀκατοίκητα ἀπὸ ριζιμιά λιθάρια τὸ ἀνεμοπύρωμα, ἐπιτάσσουσα τοὺς λόγους της νὰ τὸ παρουν ὅπως ὁ ἥλιος τὰ παιγνίδια τῆς νυκτός· τὸν πονομακτον, τὸν ὑποῖον διὰ συμβουλῆς τῆς ἀσημέριας Παραγιάς ἐρριπτεν εἰς τὰ βᾶθη τῆς θαλάσσης ἵνα καθάρσιον καὶ λάμψῃ τὸ φῶς τοῦ πασχόντος ὅπως ὁ ἥλιος καλοκαιριῆς ἡμέρας. Ἰάτρειε τοὺς διχοφρούς πόνοους τῆς κοιλίας, τὰς οὐλὰς καὶ τὰς κκώσεις ὅλας καὶ ἐν γένει πᾶσαν ἀσθένειαν τῆς δημῶδους νοσολογίας. Ὡς ἐκ τούτου ἀπήλαυε τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ ὄλων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ συνέρρειον καθ' ἡμέραν εἰς τὸν οἰκίσκον της ὑγιεῖς μετὰ πασχόντων, ὅπως εἰς τὴν ἁγίαν Παρκευὴν τοῦ βῆτου. Καὶ δὲν προσήρχοντο μόνον ἐντόπιοι, ἀλλὰ καὶ ξένοι πολλοὶ ἐκ τῶν περὶ χωρίων, ἀπηλιπισμένοι ἀπὸ τὰς ἐντοπίους γοήσσας ἵνα ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ἐγνωσμένην ἰκανότητά της Κυρᾶς Παγῶνας. Ἐκ τούτων δὲ ἄλλοι ἀπήρχοντο εἰς τὰ χωρία τῶν ὅπως ἐκτελέσωσι τὰς ὁδηγίας της, ἄλλοι ὅμως, ὅσοι ἐκρίνοντο ὑπὸ τῆς γραίας ὡς ἔχοντες ἀνάγκη τῆς ἀμέσου ἐπιβλήσεως της ἔμενον ἐν τῷ οἰκίσκῳ νοσηλεύόμενοι καὶ τροποδοτούμενοι παρ' αὐτῆς. Τοῦτο πρὸ πάντων ἐπέσυρε τὴν ἀμετρον συμπᾶθειαν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν πτωχῶν χωρικῶν καὶ ἡ ὁμολογουμένη ἀφιλοκέρδεια, μετὰ τῆς ὁποίας προσέφερε εἰς ὅλους τὰς ὑπηρεσίας της. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ὑποῖων ἐλάμβανε ἦτο ἐλαχίστη περιοριζομένη συνήθως εἰς χαλκᾶ τινὰ κέρματα, εἰς ὀλίγα ὄα, εἰς δραχμάκια ἀραβοσίτου διὰ τὰς ὄρνιθας της καὶ εἰς διαφόρους καρπούς κατὰ τὰς ἐποχάς. Κ' ἐκ τούτων πάλιν τὰ περισσεύματα διένεμεν εἰς τοὺς πτωχοὺς τοῦ χωρίου της, ἐλεοῦσα δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου. Οἰκογένειαν δὲν εἶχεν ἡ γραία· ἦτο καταμόνη, μὴ ὑπὸ ἀνδρουθεῖσα ἐξ ἰδιοτροπίας καὶ διαδεχθεῖσα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τὴν μητέρα της, διάσημον τοῦ καιροῦ της καὶ αὐτὴν. Δύο τρεῖς ἀπομεμακρυσμένους συγγενεῖς ἐγνώριζεν ὅτι εἶχεν εἰς Ἀχαιῶν ὅθεν ἦτο ἡ ἀνέκαθεν καταγωγὴ της ἀλλὰ δὲν ἐφρόντιζε δι' αὐτούς. Ἐλησμονέως ὅπως τὴν ἐλησμόνησαν... Αἱ γυναῖκες τῆς γειτονίας, εὐγνωμονοῦσαι εἰς τὴν ἀγαθότητα καὶ τὰς γνώσεις της ἐπεριποιούντο αὐτὴν ἐναλλάξ, αἱ δὲ λυγερᾶ, ἵνα λάβουν τὴν εὐχὴν της περὶ καλῆς ἀποκαταστάσεως, πρόθυμοι προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των, ἐπιμελοῦμενοι τὸν οἰκίσκον καὶ τὸν βουχισμόν

της. Οὕτω δὲν εἶχε λόγον ἡ Κυρᾶ Παγῶνα νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς παρούσης ζωῆς καὶ ἐφρόντιζε μόνον περὶ τῆς μελλούσης. Κοπιᾶζουσα διὰ τὸ καλὸν τῶν ἄλλων ἦτο βεβαία ἡ γραία ὅτι προεξώφλει μίαν γωνίαν ἐν τῷ Παραδείσῳ ὅπου θ' ἀνέπαυε μετὰ θάνατον τὴν ἀμαρτωλὴν ψυχὴν της. Καὶ δὲν ἦτο βεβαίως ἀμαρτωλὴ ἡ ψυχὴ της· καθὲ ἄλλο. Ἦθελεν ὅμως δι' αὐτοῦ ν' ἀποδεικνύῃ φαρισαϊκὴν ταπεινότητα ἡ Κυρᾶ Παγῶνα.

— Κανὼ καλὸ ἔστην ψυχὴ μου· ἔλεγε συχνὰ εἰς τοὺς πελάτας της· σὺν πεθάνῳ νὰ ἔρχεστε νὰ μ' ἀνάθετε κανένα κερί! . . .

Ἡ Κυρᾶ Παγῶνα δὲν εἶχεν ὠρισμένην ὥραν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς της. Ὅποιαν δὴποτε ὦραν τῆς ἡμέρας εἴτε τῆς νυκτός ἐσπευδεν ἀκούραστος εἰς ἐξάσκησιν τοῦ ἀγαθοεργοῦ ἐπαγγελέματός της. Εὕρισκεν ἀνάπαυσιν καὶ τέρψιν εἰς τὴν τοιαύτην ἐργασίαν· εὐχαριστεῖτο νὰ βλέπῃ γύρω της ἀσθενεῖς γογγύζοντας καὶ ζητοῦντας τὴν βοήθειάν της. Καὶ τοῦτο ὄχι διότι ἦτο χαϊρέκακος ἡ ψυχὴ της· ἀλλὰ διότι ἠναγκαζέτο νὰ κάμῃν περισσότερο καλὸν καὶ νὰ καταπονῇ περισσότερο τὸ σῶμά της τὸ φθαρτὸν, τὸ ἀηδές, τὸ ὅποιον ἐδωκεν ἡ φύσις εἰς τὸν ἀνθρώπον διὰ νὰ δεσμεύσῃ τὴν ψυχὴν του. Διότι ἡ γοήσσα τακτικῶς φοιτητῆς τῆς ἐκκλησίας, ἐλευθερὸς ἐρμηνευτῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων, ἐφρόντιζε πάντοτε νὰ ἐφραμύξῃ τούτους ἐπὶ τοῦ ἀτόμου της. Μπα· κί ὁ ἀφέντης ὁ Χριστὸς οὕτως ἐκοπίη καὶ ἠγωνίζετο διὰ τὸν κόσμον! . . .

Αἰφνης παρατηρήσασα ἔξω ἡ γραία εἶδε νεαράν λυγερὴν προσερχομένην μὲ μικρὸν παιδίον εἰς τὰς ἀγκαλὰς. Ἡ πελατεία ἠύξανε.

— Καλῶς τὴν Ἀνθὴ μου! ἐφῶ αἶε προθύμως.

— Καλὸ νάχης, θεῖά μου! ἀπήντησεν ἡ λυγερὴ μὲ χαμόγελον εἰς τὰ χεῖλη, τὸ αἰόνιον ἐκείνο χαμόγελο τῆς χωρικής, τὸ ἐκφράζον δειλιαν καὶ ἀφέλειαν ἐν ταύτῳ.

Καὶ ἵνα μὴ ταράξῃ τὴν γραίαν εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου της ἡ Ἀνθὴ ἐκάθησεν ἔξω, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας, λαβοῦσα ἐπὶ τῶν γονάτων τὸ παιδίον καὶ προσπαθοῦσα νὰ καθύσυχασῃ τοὺς κλαυθμυρισμούς του.

Ἡ Ἀνθὴ ἦτο ὁ ἐντελέστατος καὶ πιστότατος τύπος λυγερῆς τοῦ χωρίου. Εἶχεν ὑψηλὸν καὶ ἀριπρεπὲς κατὰ τι τὸ ἀναστημά, τὸ στῆθος εὐρωστον καὶ προπετές, τὴν ὄσφον περιεσφυγμένην καὶ λυγρὰν· ἡ κεφαλὴ της ὠραία, καλλιτεχνικῆς ὕψης, τύπος ἀγαλματος, μὲ συννηνωμένης μαύρας ὄφρυς, κάτωθεν τῶν ὁποίων ὀφθαλμοὶ καταμαυροὶ, βαθεῖς, πλήρεις λαμπηδόνας καὶ μυστηρίου ἐκρύπτοντο ὑπὸ μακρῶν βλεφαριδῶν, ὡσεὶ ἐμφωλευόντες μαγνητικᾶ· ἵνα κατερχομένην εὐγραμμον, εἰς πτερύγια ὀμαλῶς καμπυλωτά, ἀνκινούμενα εἰς ἀνησυχίας στιγμὴν, στόμα

μικρὸν, δακτυλιδένιο στόμα, μ' ἓνα χαμόγελο ἐπ' αὐτοῦ πάντοτε, ἐπιτεῖνον τὴν καλλονὴν του, ὅπως σταγῶν δρόσου ἀγνῆ, μαργαριτώδης ἐπιτεῖνει τὴν ὠραιότητα τοῦ ῥόδου, ἐστηρίζετο ἐπὶ εὐτόνου καὶ λείου τραχήλου, διαχυνόμενου κανονικῶς ἐπὶ πλαστικωτάτου κορμοῦ. Ἐφερε δ' ἐπιχαρίτως ἐπ' αὐτῆς ἡ λυγερὴ τὴν ἀφελῆ χωρικήν ἐνδυμασίαν· φουστᾶνι ἐκ κλαδωτῆς ἰνδιανᾶς ὀλιγόπτυχον καὶ σάκκον ἑμοιόχρωμον αὐστηρῶς συνεσφιγμένον ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ περὶ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν· τὴν κεφαλὴν εἶχεν ἀσκεπῆ, μὲ τὴν κατὰμαυρον κόμην χωρισμένην ἐπιμελῶς εἰς τὸ μέσον καὶ ὀπισθεν ἐπὶ τῶν νώτων πίπτουσαν εἰς δύο πλεξίδας μακρὰς, ἐνομούμενας τὰ ἄκρα διὰ κυανῆς ταινίας. Ἀπὸ ὄλου αὐτοῦ τοῦ σώματος, τοῦ καλλιγράμμου, ὅπως ἐκάθητο, καὶ τῆς λιτῆς ἐνδυμασίας της, πτυχομένης ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἐπεπόλαζε ποια τις χάρις ἐλληνικῆ, καὶ μὲ τὰς χεῖρας συννηνωμένας περὶ τὸ παιδίον, μὲ τὴν βεβηῶδη ἐκφρασίαν τῆς ἀναμονῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἐφαίνετο ἀπεικάσμα ἀρχαίας ἐλληνίδος, ζητούσης ξενίαν παρὰ τινὰ ἄγνωστον ἐστῖαν. Ὁ νοῦς της εἰς ὄργανον ἐρεύνης διατελῶν ἠκολούθει τὴν φορὰν τοῦ βλέμματος, ὅπερ διέτρεχε τὴν χαλκιδῶδη αὐλήν, τὸ πηγάδι μὲ τὰ ἡμικρημισμένα χεῖλη του δεξιά, τὴν παχύφυλλον συκὴν ἀριστερά, ὑψηλὰ τὴν μυκητιῶσαν στέγην γειτονικῆς οἰκίας, χρυσομένην ὑπὸ τοῦ ὀνότου ἡλίου καὶ ἀνεπαύετο ἀπέναντι ἐπὶ κοινορθώδους δρόμου. Τὰ παιδία τῆς γειτονίας διαφόρου ἡλικίας καὶ φύλου, ποικίλων μορφῶν κ' ἐνδυμασίας, ἐπαίζον εἰς τὰ θεμέλια τοῦ Μανώλη καὶ ἠλαλαζον ἐν χαρᾷ, κροτοῦντα τὰς χεῖρας, βριπίζοντα τὸ γῶμα, ἀλλὰ διατρέχοντα ἐν τριποδισμῷ ἐπὶ καλαμίνων ἵππων ἀκαταπονῆτως, ὡς νὰ μὴ ἐφύροντο ἐπὶ τῶν ἰδίων τῶν ποδῶν. Ἄλλα παίζοντα τ' ἀσκήκια, τοὺς ἀρχαίους ἀστραγάλους καὶ ἄλλα περιφερόμενα ἐν βομβοῦσῃ καὶ πολυταράχῳ συναγωγῇ.

— Διὲς τὰ παιδάκια τοῦ παίζου· ὦ τὰ παιδάκια! . . . ἔλεγεν ἡ Ἀνθὴ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, δεικνύουσα αὐτὰ εἰς τὸ μικρὸν ἵν' ἀποσπασθῇ τὸν νοῦν του ἀπὸ τὸ κλαυθμύρισμα, τὸ σιγαλὸν ἐκείνο καὶ ἀδιάκοπον κλαυθμύρισμα τῶν μικρῶν, τὸ καταθλίβον τὴν ψυχὴν τοῦ ἀκούοντος κ' ἐπιπέρον ἐξασθενητικὴν νάρκην ὅπως ἡ ψιλὴ ψιλὴ καὶ ἀκαταπαυστος βροχῆ.

Αἰφνης ἀνεπέδησεν ἡ καρδία της ἐντὸς καὶ τὸ πρόσωπόν της ἐγένεε κατακόκκινον. Ὁ Γεωργίος Βρανᾶς, ὁ λεβέντης τῆς λυγερῆς, διήρχετο τὸν δρόμον, πορευόμενος εἰς τὴν ἀγοράν. Τὴν εἶδεν ἐκεῖ καθημένην κ' ἐρριψεν ἐπάνω της δύο, τρία λοξὰ βλέμματα, χαμηλῶς τὴν κεφαλὴν πλήρης ταράχης καὶ ἀδημονίας, ἐντροπευμένος καὶ αὐτὸς διὰ τοῦτο. Δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ κρατήσῃ τὴν χαρὰν του ὁ νέος· ἤθελε κάτι νὰ

εἶπῃ, ἀδιαφόρως δῆθεν, ἀλλὰ πάντοτε πρὸς αὐτὴν ν' ἀποτείνεται, νὰ δείξῃ ὅτι τὴν παρετήρησεν, ὅτι ἦτο εὐτυχῆς, ὡ πολλὸ εὐτυχῆς δι' αὐτὸ τὸ συναπάντημα καὶ θὰ ἦτο εὐτυχέστερος ἂν ἐχᾶνετο ὅλος ὁ κόσμος γύρω, ὅλη ἡ πλάσις ἵνα δυνηθῇ νὰ τὴν πλησιάσῃ διὰ μίαν στιγμὴν. Αἰφνης ἐφάνη ἄλλος συνομήλικος αὐτοῦ νέος ἐρχόμενος ἀντιθέτως καὶ μὲ τὴν ἰλιγγώδη ἐκείνην φωνὴν τοῦ βιάζοντος ἑαυτὸν νὰ λαλήσῃ δῆθεν χαριτολογῶν, δῆθεν εἰρωνευόμενος, ἐφώναζε πρὸς αὐτόν:

— Ἐ, βλαμᾶκι! τί μοῦ γλυκοπικρογίνεσαι! . . .

Ἄλλ' εὐθύς, ὡς ν' ἀπεκαλύφθη ὁ σκοπὸς του, ὡς νὰ ἐπροδῆθῃ διὰ τῆς ἀναφωνήσεως ἐκείνης, ἐκοκκίνησεν, ἐσκοτίσθη, ἐχαμήλωσεν ἀκόμη περισσότερο τὴν κεφαλὴν κ' ἐτάχυνε τὸ βῆμα, στέλλων τοὺς χαιρετισμούς εἰς τὴν καλὴν του δι' ἀλεπαλλήλου κροταλισμοῦ τοῦ μαστιγίου του.

Καὶ οὗτος ὅμως ὁ χαιρετισμὸς δὲν ἦτο δυσᾶρεστος εἰς τὴν Ἀνθὴν· ἕκαστος κτύπος ἔθιγε τὴν καρδίαν της εὐαρέστως, μακαρίως, διότι ἦτο ἐξομολόγησις τῶν αἰσθημάτων τοῦ Γεωργίου, διηρημένης τὴν ψυχὴν του αὐτὴν, ἀπαλὴν, τρυφεράν ψυχὴν νέου χωρικοῦ, ἠγλαϊσμένην ὑπὸ τοῦ ἔρωτός της. Κ' ἐνῶ ἤδη ἡ Ἀνθὴ ἀνέμενε εἰς τὸσόν ἄχαριν ἐργασίαν τὴν γραίαν εἰς ἐπίσκεψιν ἀσθενοῦς παιδίου, ἠδημόνει, σχεδὸν ἀνεθεμάτιζε τὸν ἄγνωστον ἐκείνον ὁ ὅποιος ἐντὸς ἐκράτει τὴν γοήσασαν τὴν ὥραν. Εὕρισκεν ὅτι ἂν δὲν ἦτο αὐτός, ἡ γραία θὰ εἶχε τελειώσῃ ἤδη τὴν ἐπὶ τοῦ παιδίου γοητεῖαν της καὶ ἡ Ἀνθὴ θὰ ἦτο ἐλευθερὰ ν' ἀκολουθήσῃ ἐκ τοῦ ὀπισθεν τὸν Γεωργίον ἐπιστρέφουσα εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐνας ἦτο ὁ δρόμος των, καὶ ἦτο ἔρημος κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἐν τῇ σκιᾷ τῆς ἐσπέρας· ἠδύνατο λοιπὸν χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τινος νὰ καμαρώσῃ ἐν ἀνέσει τὸ λυγερὸ κορμὶ τοῦ νέου χωρικοῦ. Ἄλλ' ἡ τύχη ἦτις εἶνε ὁ κυριώτερος παράγων τοῦ ἔρωτος δὲν τὰ φέρει δεξιά εἰς αὐτὴν. . . Ἄχ καὶ νὰ τὸν ἤξευρε ποῖος κακομοῖρης ἦτο μέσα! . . .

— Πῶς πάει τὸ παιδί, θυγατέρα; ἠκούσθη αἰφνης ἔσωθεν ἡ φωνὴ τῆς γοήσσης.

— Πῶς νὰ πάει, θεῖά μου, ἀπήντησεν ἡ λυγερὴ ἀναστρέψασα τὴν κεφαλὴν· τὸ ἔφερα κί ἀπόψε νὰ ἰδοῦμε τί θ' ἀπογένη.

Ἄλλ' αἰφνης διεκόπη, ἰδοῦσα ἐξερχόμενον τοῦ οἰκίσκου τῆς γραίας τὸν Νικολόν, τὸν ὑπὲρ τῆν καὶ ἡμισύντροπον τοῦ πατρός της ἐν τῷ μπακαλεμπορίῳ. Ἐφερε τὴν ἀριστεράν χεῖρα ἀναπαυμένην ἐντὸς μεγάλου μανδηλίου, ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἀνηρητημένον κ' ἐξερχόμενος ἀπέτεινε μὲ τὴν βραγχώδη καὶ βαρεῖκν φωνὴν του, ἀστέιον δῆθεν χαιρετισμὸν εἰς τὴν λυγερὴν:

— Τί ἔχουμε, κυράτσα Ἀνθὴ! δὲν φοβάσαι νὰ μὴν κρυώσῃς ἔς τὸ κατώφλι.

— Ὡ, σιὸρ Νικολέτο! . . . ἐφώνησεν αὐτῆ, μορφαζουσα ἐμπαικτικῶς.

Ἄλλ' ἐθυμώθη, ἀληθῶς ἐθυμώθη ἡ νέα ἰδοῦσα ὅτι αὐτὸς ἦτο ὅστις ἐκράτει τόσην ὥραν τὴν Κυρά Παγῶνα καὶ ἐγένετο αἰτία νὰ μὴ ἀπολαύσῃ περισσώτερον τῆς θέας τοῦ ἀγαπημένου της. Πάντοτε ὁ Νικολὸς ἦτο ὁ κακὸς δαίμων τοῦ ἔρωτός της. Φαίνεται ὅτι εἶχεν ἐνοήσῃ τι καὶ πάντοτε ἐπέβλεπε τὰ διαδύματα τῆς Ἀνθῆς, πάντοτε διὰ τῆς παρουσίας του εἶτε ἐκ προμελέτης εἶτε τυχαίως παρενετίθετο μεταξύ τῶν βλεμμάτων αὐτῆς καὶ τοῦ Γεωργίου. Μίαν μάλιστα φοράν, τὴν πρώτην φοράν κατὰ τὴν ὑποίαν ἠθέλησε νὰ ἠμιλήσῃ ἀπὸ τοῦ κήπου τῆς οἰκίας εἰς τὸν Βρανᾶν, νὰ ἀλλάξουν δύο λέξεις ἵνα ἐλαφρώσῃ ἡ πονεμένη των καρδιά, μόλις ἤνοιξε τὸ στόμα της καὶ αἴφνης μέσω τοῦ ἐρήμου δρόμου ἐφάνη αὐτὸς ὁ Χονδρονικολὸς ὡς νὰ τὸν ἔφευρεν ὁ διάβολος ἐμπρὸς των . . . Νὰ χαθῆ ὁ συχαμένος! . . .

— Ὅλο γιὰ τὸν Νικολὸ κλώθεις. ἄμ' ἔθρηνη ἡ ὥρα! . . . εἶπεν ἡ Κυρά Παγῶνα πρὸς τὴν Ἀνθῆν, πονηρῶς χαμογελῶσα.

Καὶ ἐπλησίασε τὸ παιδίον, ἀποπειρωμένη ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Ἄλλ' εἶχε τόσον παράδοξον ὄψιν ἢ γηραλέα μορφή της, μὲ τὰς βαθείας καὶ πολυγράμμους ρυτίδας, τὰς ψαράς καὶ οὐλας τρίχας τῶν κροτάφων, τὸ μαῦρον φακίολι διὰ τοῦ ὁποίου συνεκράτει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ φέσι, τὸ ὄξύ καὶ ἀνεστραμμένον πηγούνη καὶ μὲ τὰ μεγάλα δίοπτρα, τῶν ὁποίων τὰ ἄρθρα μόλις συνεκράτουν πολύχρωμα νήματα ἐπὶ τῆς οἰδηματώδους ρινός της, ὡστε τὸ παιδίον ἐτρόμαξε καὶ ἐκρύψεν ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Ἀνθῆς τὴν κεφαλὴν του.

— Οὐμ! ἐψιθύρισε ἡ γραῖα, μορφαζουσα· δίχως φίλημα τίποτα δὲν κάνουμε.

Ἡ Κυρά Παγῶνα ἐγνώριζεν ἐκ πολυχρονίου πείρας διὰ τίνος τρόπου πείθονται τὰ μικρὰ νὰ ὑποδεικνύουν τὰ πάσχοντα μέλη των καὶ νὰ ὑφίστανται ἄποτε τὸν πόνον ἀγογγύστως, ὅπως δόκιμος ἀλιεὺς γνωρίζει τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου φέρε εἰς τὸ ἄγκιστρον τὸν ἰχθύν. Διὸ ἐφρόντιζε νὰ ἐναποθηκεύῃ πρὸς τοῦτο διάφορα γλυκίσματα καὶ καρπούς ὄσους ἢ γερωντικῆς αὐτῆς ὄρεξις καὶ οἱ ὀδόντες ἠδυνάτου νὰ καταλύσων. Ἄφισασα πρὸς στιγμὴν τὸ παιδίον μετὰ τῆς Ἀνθῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἰκίσκον καὶ ἤνοιξε μικρὸν κιβώτιον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὄσμη πεντοβόλουσα ἀνέθερε, κεντήσασα τὴν ρίνα της εἰς ἐλαφρὸν πάρισμα. Εἰς τὸ βάθος τοῦ κιβωτίου ὑπῆρχον διάφοροι καρποὶ, μᾶλλον διὰ σιγαροχάρτου ἐπιμελῶς τυλιγμένα, κιδῶνια μεμακράμενα ὄχι ὀλιγώτερον τῆς ἰδίας της μορφῆς, κάρφα ἐσκορπισμένα καὶ ἀμύγδαλα καὶ σωροὶ σταφίδος. Ἡ γραῖα ἔλαβε δραγμὰ καρῶν καὶ

ἐπέστρεψε πρὸς τὸ παιδίον, κροταλιζουσα αὐτὰ ἐν τῇ παλάμῃ.

— Ἐλα, καλῶς το' εἶπε διὰ θωπευτικῆς φωνῆς.

Τὸ παιδίον ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν κροταλισμὸν καὶ διὰ τῶν καρῶν καὶ τῶν θωπευτικῶν λόγων τῆς γραῖας κατεπίεσθη ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του.

— Πάει νὰ στρίψῃ· ἐψιθύρισε ἡ γραῖα, ἐπισκοποῦσα αὐτὸ ἐπισταμένως.

Τὸ στόμα τοῦ παιδίου ἔπασχε πρὸ ἡμερῶν ἀπὸ ἄφθας, τὰ ὑπόλευκα ἐκεῖνα φακοειδῆ ὀγκίδια, τ' ἀπαντώμενα συχνὰ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν. Ἡ Κυρά Παγῶνα διέγνωσεν ἀσφαλῶς τὸ πάθημα καὶ ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἰάτρευεν αὐτὰς καθ' ἐσπέραν. Καὶ ἐνῶ πρὶν τὸ παιδίον δὲν ἠδύνατο καθόλου νὰ κινήσῃ τὸ στόμα του, οὐδὲ νὰ δεχθῆ τι ἐντὸς αὐτοῦ, ἦδη ἀφ' ἧς ὥρας ἀνέλαβε τὴν θεραπείαν ἡ γραῖα ἐβελτιώθη ἐπιστηθῶς ἡ θέσις του. Δὲν ἔμενεν ἀκόμη εἰμὴ ἢ ἐσπέρα ἐκεῖνη ἵνα συμπληρωθῆ τὸ τρίήμερον, ὅπερ ἀπαιτεῖται ἵν' ἀποβῆ τελεσφόρος ὁ ἐξορκισμὸς.

Ἡ Κυρά Παγῶνα σπεύδουσα εἰς τὰ σωτηριώδη μέσα της προσῆλθε φέρουσα ποτήριον πλήρες νεροῦ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα καὶ εἰς τὴν δεξιάν, ἐν σχήματι τρικηρίου, τρεῖς ἀνημένας κληματόβεργας. Ἡ γραῖα ἐφρόντιζε δι' ὅλα ταῦτα ἀπὸ πρὶν καὶ τὰ ἐναποθήκευεν εἰς τὸν οἰκίσκον της· τὸ νερὸν ἦν τλεῖ πάντοτε ἀμίλητο τὴν αὐγὴν, ὅπως καὶ τὰ διάφορα πρέμνα, τὰ καιόμενα ἀδιακόπως εἰς τὴν ἐστίαν της συνέλεγε κατὰ νύκτας σελινοφεγγεῖς ἢ σκοτεινὰς, ξηρὰς ἢ βροχεράς, ἀναλόγως τῶν παθῶν διὰ τὰς ὁποίας τῆς ἐχρησίμευον. Ἦδη προῦχῶρε οὕτω πλησίον τοῦ πηγαδίου, μακρὰν τῆς νεάνιδος καὶ τοῦ παιδίου, καὶ ἐστάθη κάτω τῆς σκηνῆς, ἀκίνητος, μόλις τὰ χεῖλη ἀνακινῶσα εἰς ψέλλισιν τοῦ ἐξορκισμοῦ καὶ προσβλέπουσα τὸν οὐρανόν. Ὁ ἥλιος μόλις πρὸ μικροῦ ἔδυσε καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπέστιλθεν ὀλος, ἐλεύθερος συννεφου, καταγάλανος ὑπὸ τῆς ἀνταυγείας· μόλις ποῦ καὶ ποῦ ἐν τῷ ἀργυρῷ ἡμίφωτι ἀνεφαίνοντο ἀστέρες τινὲς εὐάριθμοι, μὲ λευκὸν ὑπὸ τρέμον φῶς ἀκόμη ἐκ τῆς ἀτελοῦς τοῦ ἡλίου ἀφανείας. Ἡ μάγισσα ἀνηρέυνησεν ἰδῶ καὶ ἐκεῖ τὸ στερέωμα, σοβαρὰ καὶ ἐμφροντις ὡς Χαλδαῖος, θέλων νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς φύσεως. Αἴφνης ἡ ὄψις της ἠθρίασεν εὐαρέστως καὶ τὸ βλέμμα της προσηλώθη ἀτενὲς εἰς τὸν πολικὸν ἀστέρα, τὸν ἀστέρα τοῦτον τῶν κωτιλλομένων καὶ τῶν μαγισσῶν.

— Τ' ἀστὴρ τῆς Κλαδευτήρας κι' ὁ γιόσ μ' ὁ γιόσ μ' μου νὰ πάρουνε τὴν ἄφτρα τὴν ἀρχόντισσα· ἐψιθύρισε χαμηλῆ τῇ φωνῇ.

Ἔπεται Συνέχεια

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΤΣΟΣ (1)

Συνέχεια καὶ τέλος ἴδι σελ. 197.

Τῆς μελέτης τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ πόρισμα εἶνε ὅτι δειλῶς εἶχεν ἐν ταῖς περὶ τὴν ἐπιστήμην καινοτομίας.

Μόνον ἐν τῷ περὶ *Δημοσιολογίας* ἐγχειρίδιῳ αὐτοῦ (σελ. 63) παραδέχεται κατ' ἀρχὴν τὴν κατ' ἀξίωσιν πρόοδον φορολογίαν, ἀποκρούων τὴν γνώμην ὅτι αὕτη ἀντίκειται πρὸς τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα.

Τὴν παρηρσίαν δὲ τοῦ φρονήματος ἔχων ἐνάμιλλοντῇ παιδείᾳ καὶ εἰδῶς ὅτι ἡ κοινωνία περὶ πολλοῦ ἐποίητο τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἐτοιμῶς καὶ δημοσίᾳ ἀπεφαίνετο αὐτὴν περὶ παντὸς ἐκαστοῦ ἀναφυομένου οικονομολογικοῦ ζητήματος καίτοι γινώσκων ὅποσον αὕτη ἐμελλε ν' ἀπαρέσῃ εἰς τοὺς κρατοῦντας. Διὰ πολιτείας τοιαύτης, ἀξίας τῆς ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσεώς του ἐδείκνυεν οἶον δεῖ εἶναι τὸν ἀληθῆ σοφόν, τὴν καταφρόνησιν αὐτοῦ πρὸς πᾶσαν ἐνδεχομένην ζημίαν χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ συμφέροντος τῇ πατρίδι.

Ὑπὸ τοιοῦτου ἐμπνεόμενος φρονήματος ἔγραφε ταῦτα ὅπως φωτίσῃ καὶ τοὺς κυβερνῶντας καὶ τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ.

Τὰ ἀλλαχῶ φλεγμαινόμενα ζητήματα (Πλουτολογία Β. τ. σελ. 86) δὲν ὑφίστανται παρ' ἡμῶν. Τὸ μόνον ζήτημα τὸ διαταράττον τὸ νευρικὸν σύστημα τῶν ἐλλήνων εἶνε τὸ οικονομικὸν καὶ ἐν γένει τὸ τῆς ἀγαθῆς διοικήσεως ὡστε ἰδίως εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐπιβάλλεται τὸ καθήκον τοῦ νὰ φροντίσωσιν ἐμβριθέστερον περὶ τῆς εὐμερείας τῶν ἀρχομένων· εἰς τοῦτους ἀπόκειται νὰ παραδεχθῶσι καὶ ἐφαρμόσωσι περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων πόρων σύστημα αὐστηρῆς φειδοῦς καὶ οικονομίας, δι' ὧν μόνον δικαιολογούνται οἱ βαρεῖς φόροι ἐν τῇ συνειδήσει τῶν λαῶν. Οὐδεὶς βεβαίως ἀρνείται ὅτι ἡ φορολογία εἶνε θυσία ἀναπόδραστος, καθότι δι' αὐτῆς τὰ ἔθνη θεραπεύουσι τὰς κυριωτάτας αὐτῶν ἀνάγκας, καὶ δυστυχῶς πολλάκις δι' αὐτῆς ἀναγκάζονται νὰ πληρώσωσι τὸ πρόστιμον τῆς ἀφροσύνης ἢ τῆς ἀπειρηθείας τῶν Κυβερνήσεων. Παρατηρητέον δὲ ὅτι ἡ αὐξήσις τῶν δημοσίων προσόδων ἢ ἐκ τῆς ἐπιβολῆς νέων ἀείποτε φόρων προκύπτουσα διαφέρει ἀπὸ τῆς προσαυξήσεως ἢ τῆς μείζονος παραγωγικότητος plus value τῶν ὑφισταμένων φόρων. Αὕτη μὲν εἶνε τὸ ἀλάνθαστον γνώρισμα τῆς παραγωγ-

Ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ ἄρθρου τούτου ὡς ἐκ τῆς ἐπευμένης ἐκτυπώσεως τοῦ φύλλου παρεσέφρασαν τὰ ἑξῆς τυπογραφικὰ σφάλματα, διορθωτέα οὕτω: σ. 197, σελ. β' σελ. 4 ἀντὶ νεύματα — νάματα σ. 198 σελ. β' σελ. 6 ἀντὶ Κοί — Καί, ἀντὶ παρείχον — παρείχεν, σ. 23 ἀντὶ ἐπιστημονικὴν — ἐπιστημονικὴν, σ. 56 ἀντὶ διδασκαλίαν — διδασκαλίαν, σ. 41 ἀντὶ γύο — δύο, σελ. β' σελ. 8 ἀντὶ οἰονοί — οἰονοί, σελ. 34 ἀντὶ ἴδιω: δδ — ἴδιω, σελ. 35 ἀντὶ κεκυρηγμένος — κεκυρηγμένος, σελ. 37 ἀντὶ δημοιογοί — οἱ δημοιογοί, ἀντὶ ἐκινήσαν — ἐκινήθησαν, σελ. 42 ἀντὶ κρίνων τοῦτο — κρίνων σελ. 99 ἀντὶ παντοῦ — ἐαυτοῦ, ἀντὶ συνηγοροῦσα — ὑποστηρίζουσα, σελ. 55 ἀντὶ εὐρον — εὐρον, σελ. 56 ἀντὶ ἀναγράφῃς — ἀναγράφει, σ. 199 σελ. α', σελ. 1 ἀντὶ κανονισμοῦ — κοινωνισμοῦ, σελ. 2 ἀντὶ γενομένης μεταρρυθμίσεως — γενομένης μεταρρυθμίσεως, σελ. 3 ἀντὶ ἀγγλίκα — Ἀγγλία. Σ. τ. Δ.

γῆς τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν μέσων τῆς καταναλώσεως. Ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐπιβολῆς νέων φόρων αὐξήσις τῶν δημοσίων ἐσόδων, ἀνευ ἀντιστοιχοῦσης τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου αὐξήσεως ἀφαίρει μὲν νέαν τινὰ μερίδα τῶν ἰδιωτικῶν προσόδων, καὶ ἐλαττώνει τὰ ἐτήσια ἰδιωτικὰ ἀποταμιεύματα, δι' ὧν σχηματίζονται νέα κεφάλαια, ἀλλ' οὐδὲν εὐφραίνει οικονομικὴν τινὰ τοῦ ἔθνους πρόοδον. Ὁ ἰδιώτης ὅστις διὰ μείζονος φιλοπονίας καὶ καλῶς νοουμένης οικονομίας, αὐξάνει τὸ εἰσόδημα αὐτοῦ δύναται ἀνευ ἐλαττώσεως περιουσίας, νὰ εὐρύνῃ τὸν κύκλον τῶν καταναλώσεών του. Ἄλλ' ἐὰν ἀπερισκέπτως ἐπεκτείνῃ τὰς δαπάνας αὐτοῦ ἢ προβῆ εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπισηφαλεῖς, τῆς προσόδου αὐτοῦ τῆς αὐτῆς μενούσης, ἀναποδράστως θέλει ἐλαττώσει τὴν περιουσίαν αὐτοῦ καὶ θέλει θάττον ἢ βραδίον περιπέσει εἰς ἀμηχανίας. Εἰς τὰς αὐτὰς ἐκτίθενται περιπέτειαι καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ἐπιβάλλοντα νέους φόρους εἰς μὴ αὐξήσεως ἰδιωτικὰς περιουσίας. Μετὰ τὴν ἐπιβολὴν αὐτῶν οὐ μόνον φαινόμεθα πενέστεροι, ἀλλὰ καὶ δαπανώμεν πλείω πρὸς ἀπόκτησιν τῶν αὐτῶν πραγμάτων. Μὴ νομίσωμεν λοιπὸν ὅτι κατέστημεν πλουσιώτεροι διότι ἐπολλαπλασιάσαμεν τὰ δημόσια ἔσοδα δι' ἐπιβολῆς, ἀλλὰ φροντίσωμεν ἰδίως περὶ αὐξήσεως τῶν φορολογησίων ἰδιωτικῶν προσόδων, ἐξ ὧν ἀρύεται τοὺς φόρους ἢ πολιτεία, ὡς καὶ περὶ τῆς μετριάσεως τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ τελῶν καὶ δασμῶν ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων ἡμῶν προϊόντων, καὶ περὶ τῆς ἀφθονωτέρας ἐξαγωγῆς καὶ ἐξοδούσεως αὐτῶν καθότι ἢ εὐχερέστερα αὕτη ἐξοδούσι εἶνε εἰς τῶν κυριωτάτων παραγόντων τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου καὶ ὁ ἀπαραίτητος ὅρος τῆς φυσιολογικῆς οὐτως εἰπεῖν ἰσορροπίας, τῶν στοιχείων τοῦ βιομηχανικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ βίου.

Καὶ ἐν σελίδι 689 τοῦ αὐτοῦ συγγραμματος λέγει.

Πῶς ἡ παρούσα γενεὰ θέλει ἀνακουρισθῆ, συναισθανομένη σήμερον τὸ ἐπώδυνον βῆρος τῶν ἀπὸ τοῦ 1862 ἐπιβληθεισῶν αὐτῇ ὑποχρεώσεων; πῶς θέλει δυνηθῆ νὰ ἀνορθώσῃ τὴν ὀσμῆραν καταρρέουσιν δημοσίαν πίστιν; Τίς ρίπτων τὰ βλέμματα τὸ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θλίβεται ἀναγινώσκων ὅτι τὰ ἀνεπίδεκτα ἐλαττώσεως ἔσοδα τοῦ Κράτους, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξόδων τῆς γενικῆς ὑπηρεσίας, ἦτοι τὸ δημοσίον χρέος, ἢ βασιλικὴ χρηργία, καὶ ἔσοδα τῆς Βουλῆς, τὰ ἔσοδα διοικήσεως, εἰσπράξεως καὶ ἐπιστάσεως, ὡς καὶ ἄλλαι τινὲς πληρωμαὶ, ἀνέρχονται εἰς 45 περίπου ἑκατομμύρια, ἦτοι εἰς τὰ 2/3 τῶν εἰσπράξεων; Πῶς ἄρα γε θέλομεν ἐξέλθει ἀπὸ τοῦ οικονομικοῦ τούτου λαθυρίνου, ἐν ᾧ ἀπερισκέπτως ἐπλανήθημεν; διὰ μόννης τῆς οικονομίας τῶν ἐξόδων. Γινώσκω ὅτι ἡ γνώμη αὕτη θεωρεῖται ἐν γένει ὡς κοινὸς τύπος, καὶ ὡς ὄπλον ἀντιπολιτεύσεως, ἀπορριπτόμενον ἀείποτε ὡς ἀχρηστον ὕλικόν ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς κυβερνῶντων· ἀλλ' ἡ ἀνάγκη θέλει ἐπιβάλῃ ὅ,τι ἔπρεπε νὰ ἐπιβάλῃ ἡμῖν ἡ σύνεσις καὶ ἡ συνειδήσις τῆς δυσεπανορθώτου οικονομικῆς δυσπραγίας τοῦ Κράτους· ναί, ἡ ἀνάγκη, καθότι ἐὰν ὑπὸ παντὸς εὐσυνειδήτου καὶ πρακτικοῦ ἀνδρὸς ὁμολογῆται ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὔτε νέους φόρους ἀποδέχεται τοῦ λοιποῦ, ὡς τοῦτο ἀπεδείχθη περὶ τὴν λῆξιν τῆς τελευταίας βουλευτικῆς συνόδου, οὔτε νέους δανειστὰς εὐρίσκει ὑπὸ τοὺς προτέρους ὄρους, εἰ καὶ ἐπαχθεῖς, ἢ οἰκονομία ἔσται ἔργον σωτήριον, δι' οὐ μόνον θέλομεν ἴσως δυνηθῆ νὰ προλάβωμεν τὴν ὀλεθρίαν συμφορὰν τῆς χρεωκοπίας.

Ἐν δὲ σελίδι 346 λέγει περὶ τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ταῦτα.

Ἐὰν ἀντὶ τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν Βουλὴν ἐν τῇ κυβερνήσει, ἢ Βουλὴ ἐξεπροσωπῇ τὸ ὑπουργεῖον

ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἡ ὅλη οἰκονομία τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἤθελε διαταραχθῆ καὶ ἀντὶ τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἰσορροπίας τῶν ἐξουσιῶν ἤθελεν ἰδρυθῆ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀληθῆς πονηροκρατία ἐπὶ τὰ τυραννίσκων ὠχυρωμένων ὄπισθεν 90 ἢ 100 ἐπιπλάστων πλαγγῶνων, μὴ εκπροσωποῦντων ἐν τῇ Βουλῇ ἢ τὰ ἴδια ἑαυτῶν μικροσκοπικὰ συμφέροντα καὶ καθιστῶντων τὸ ἔθνος ὀλόκληρον δι' ἑνὸς μονοσυλλάβου καὶ ἡ ὄχι ἐξερχομένου ἐκ τῶν χειλέων οὐχὶ δὲ ἀπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, συνένοχον τῶν κυβερνητικῶν παραπτωμάτων. Προσέτι δὲ ἀξίῳ ὅτι τὸ Συνταγματικὸν πολιτεῖμα ἐπαγγέλλεται ἀσφαλέστερον τὰ ἀγαθὰ ὧν στοχάζεται ἐκάστη πολιτεία, εἶχον ἰδίως κατὰ νοῦν πολιτεῖμα συνταγματικόν, λειτουργοῦν παρ' ἑθνεῖ, παρ' ὃ ἡ μὲν δικαστικὴ ἐξουσία εἶνε πράγματι ἀνεξάρτητος, ἡ δὲ κοινὴ γνώμη ἐπιδοῦν ἐπὶ τῆς πορείας τῶν ἀρχόντων, ὅτε μὲν ὡς ὁ ἰσχυρότερος σύμμαχος τῶν πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον πολιτευομένων, ὅτε δὲ ὡς ἡ ἀδυσώπητος νέμεσις τῶν φαύλων καὶ τῶν ἀφρόνων εἶχον κατὰ νοῦν πολιτεῖμα καὶ πολιτείαν, ἔθνα οἱ μὲν ἐκλογεῖς γινώσκουσιν ὅτι οἱ ἄνδρες ὑπὲρ ὧν κατέθεσαν τὸ σφαιρίδιον αὐτῶν ἐν τῇ ἐκλογικῇ κάλπῃ, δὲν εἶνε ἀντιπροσωποῦντες αὐτῶν, ἀλλὰ τῆς ὅλης Ἑλλάδος, οἱ δὲ βουλευταὶ δὲν λησμονοῦσι νομοθετοῦντες ἢ πολιτευόμενοι ὅτι ἡ ἐκλέξαται αὐτοὺς ἐπαρχία ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλλάδα, οὐχὶ δὲ ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν ἐπαρχίαν καθότι, ὡς ἀποφαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης, ἀναιρουμένου τοῦ ὅλου, οὐκ ἔσται ποῦς οὐδὲ χεῖρ.

Καὶ γράψας τὰς πλήρεις φιλοπατρίδας σκέψεις ταύτας ἔπεσεν ὡς στρατιωτῆς ἐπὶ τοῦ ὠχυρώματος τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ καθήκοντος ὀλίγον πρὶν ἢ παραδῶσθαι τὸ πνεῦμα ἐμερίμνα περὶ τῆς ἐκδόσεως ἄλλου πολυτίμου συγγράμματος τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἔτη διαπονούμενος συνέγραψε, Δημοσιολογίας τῆς Ἑλλάδος ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς Δημοσιολογίας ἄλλων ἐν πεπολιτευμένων Κρατῶν.

Ὅσιος δὲ ὁ δημόσιος βίος τοῦ Ἰωάννου Σούτσου τοιοῦτος καὶ ὁ κοινωνικός. Ἡ ἀπαράμιλλος αὐτοῦ ἀρετὴ διέλαμπεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας ὡς λαμπρὸν ἀλλὰ σπάνιον μέτερον. Οὐδεὶς ὑπῆρχεν Ἀθηναῖος, οὐδεὶς ὑπῆρχεν Ἑλλήν καὶ ἄκρω δακτύλῳ παιδείας γευσάμενος, καὶ εἰς οἰονδήποτε κόμμα ἀνήκων ὁ μὴ νομίζων καθῆκον ἑαυτοῦ νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν εὐλάβειάν του πρὸς τὸν σεβασμὸν ἄνδρα οὐ μόνον διὰ τὴν εὐεργεσίαν τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας διδασκαλίαν καὶ τὴν εὐσυνειδήτην αὐτοῦ ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀγαστὴν ἐκείνην χρηστότητα, τὴν ὡς ὁ κρύσταλλος διαυγῆ, τὴν ὁποῖαν διὰ τὸ εὐγενὲς τοῦ χαρακτήρος καὶ τοῦ φρονήματος τὴν παρηρησίαν πάντοτε ἠύλαβήθη ἢ κακοβουλία. Δὲν ἦτο ξηρὸς διδάσκαλος τῆς ἐπιστήμης ὡς ἄλλοι τινὲς, νομίζοντες ὅτι ἐπαρκῶς ἐκπληροῦσι τὸ ἑαυτῶν καθῆκον ἐὰν διδάξωσι τὰς τακτὰς τῆς διδασκαλίας ὥσας ἦτο παιδαγωγὸς τῆς νεαρᾶς κοινωνίας. Τοῦς προσερχομένους οἰκάδε πρὸς ἐξετάσεις ἡμιλητὰς μετὰ πατρικῆς στοργῆς ἐδίδασκε τὰ σοφὰ τῆς πείρας καὶ τῆς μελέτης αὐτοῦ πορίσματα, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἀπῆρχετο μὴ βελτίων ἑαυτοῦ.

Ἐκεῖνος ἐφρόνει ὅτι ἡ ἀληθῆς ἐπιστήμων πρέπει νὰ ἔχῃ ἐναρμόνια πρὸς τὴν ἐπιστήμην τὸν βίον καὶ τὴν πολιτείαν αὐτοῦ καὶ ὅτι εἰς αὐτὸν πρὸ πάντων ἐπιβάλλεται ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος, ἡ περιφρόνησις τῶν ὕλικῶν συμφερόντων, ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα. Οὐδέποτε ὁ Ἰωάννης Σούτσος ἐχρηματίσθη· οὐδέποτε ἐκολάκευσε τοὺς ἰσχυροὺς ἢ ἐπτήξεν ἐνώπιον αὐτῶν. Τοιοῦτον ἐδίδε παραδειγμα αὐτὸς εἰς ἄλλους τῆς ἐπιστήμης διδασκάλους, ὅτινες ταπεινοὶ τὸ φρόνημα, ἀπλήστως φερόμενοι ἐκ τῆς πρὸς τὸ χρηματικὸν κέρδος ὁρμῆς ἢ τὸ ἀπὸ τῶν ὑπουργημάτων καὶ τῶν διακρίσεων δοξάζον ἠθροῦντες, καθίστανται εὐτελεῖς τῶν κρατούντων ὑπηρεταὶ καὶ πρόθυμοι εἰς ἀναξίας ἀληθοῦς ἐπιστήμονος πράξεις.

Καίτοι δὲ ἐξ ἡγεμονικοῦ καταγόμενος οἴκου ἀνάξιον ἑαυτοῦ ἔκρινε τὸ φέρειν τίτλον τοιοῦτον, εἴτε ὅτε νέος ὢν ἐσπούδαζεν ἐν Εὐρώπῃ, εἴτε ὅτε ἀκολούθως ἐν Ἑλλάδι ἐγκατέστη ἐνθυμούμενος ἴσως τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν Μενεξένῳ «ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι οὐκ ἔστιν αἴσχιον ἢ παρεχειν ἑαυτὸν τιμώμενον μὴ δι' ἑαυτὸν ἀλλὰ διὰ δόξαν προγόνων». Διὰ τῆς ἀληθοῦς δὲ ταύτης ὑψηλοφροσύνης, τὴν ὁποῖαν δυστυχῶς ἄλλοι τινὲς δὲν ἐμιμήθησαν, διὰ τῆς καταφρονησεως πάσης ματαιότητος ἐδείκνυνεν ὅτι εἰς τὸν ἀληθῆ ἐπιστήμονα, εἰς τὸν φιλοπόλιδα καὶ χρηστὸν πολίτην ἀρκοῦσα εἶνε ἡ ἐκ τῆς ἐπιστήμης εὐγένεια ἢ καλλιέργεια καὶ ἡ ἐνασκησις τῆς ἀρετῆς, ἡ δ' εὐγνωμοσύνη τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ ὁ ἀριστος καὶ ὁ λαμπρότατος τῶν τίτλων. Ἐπὶ τοῦ ἤθους αὐτοῦ ἀπεικονίζετο ἡ τοῦ γένους καὶ τῆς ψυχῆς εὐγένεια, ἡ δὲ μετριοφροσύνη καὶ ἡ πρὸς τοὺς νεωτέρους ἐπιεικεία καὶ τὸ ἀναπιτήδευτον τῶν τρόπων εἴλκυον τὴν συμπάθειαν τῶν πάντων. Οὐδεμίαν δὲ παρέλειπεν εὐκαιρίαν ὅπως ἐνθαρρύνῃ τοὺς ὀπρωδῆποτε πρὸς φωτισμὸν τῆς κοινωνίας καὶ πρὸς εὐδωσίαν τοῦ κοινῶν καλοῦ ἐργαζομένους. Εὐγνώμονα θὰ τηρήσωμεν ἑσσεὶ τὴν μνήμην τῶν λόγων τοῦ σεβαστοῦ ἀνδρός, οὗς πρὸ χρόνων πολλῶν ἐπισχῶν κατ' ὄδον ἀπηύθυνεν ἡμῖν ἐπὶ τῇ δημοσιεύσει μελέτης ἡμῶν πολιτικῆς καὶ οικονομολογικῆς.

Ὁ βίος τοῦ Ἰωάννου Σούτσου διέρρευσε γαλήνιος. Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι οὐδὲν πάθος προσωπικόν ἐτάραξε ποτὲ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Τὸ μόνον κατέχον αὐτὴν πάθος ἦτο τὸ πρὸς τὴν ἐπιστήμην.

Δὲν ἦτο μόνον ἐξοχος ἐπιστήμων καὶ ἐπιφανὴς πολίτης, ἀλλὰ καὶ ἀρχαῖος ἐν πασὶ καὶ ὄντως δικαῖος ἀνὴρ. Καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος τίτλος εἶνε ὁ τιμιώτατος πάντων.

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Ἰωάννου Σούτσου ἀνεπολήσαμεν τοὺς χρόνους ἐκείνους, κατ' οὗς ἐδίδασκον τὴν νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος οἱ ἀρχαῖοι

ἐκεῖνοι καὶ σεμνοὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἐπιστήμης ἱερωσανται ἐν τοῖς Γυμνασίοις Ἀθηνῶν ὁ Γενναδῖος, ὁ Λεόντιος Ἀναστασιάδης, ὁ Χορτζακῆς, ὁ Ψάρας, ὁ Βάφρας, ἐν δὲ τῷ Πανεπιστημίῳ ὁ Ἀσώπιος, ὁ Φίλιππος Ἰωάννου, ὁ Μανούσης, ὁ Βαμβάκης, ὁ Φαρμακίδης ὁ Κοντογόνης, διδάσκαλοι τοῦ Γένους ἔχοντες βαθεῖαν τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος, ἐπιβάλλοντες τὸν σεβασμὸν τοῖς ἡμιληταῖς διὰ τοῦ σεμνοῦ ἤθους τῶν, παρέχοντες διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φιλοπατρίας τῶν ζηλωτῶν παραδειγμα εἰς τοὺς νέους, διδάσκοντες αὐτοὺς σὺν τῇ ἐπιστήμῃ ὑψηλὰ διδάγματα περὶ τῶν καθήκοντων τοῦ ἀν-

θρώπου καὶ τοῦ πολίτου. Τῶν ἀρχαῖων ἐκείνων ἀνδρῶν ὑπῆρξεν ἑταῖρος ἐν ἐπιστήμῃ καὶ ἀρετῇ ὁ Ἰωάννης Σούτσος, καὶ εὐλόγως δύναται νὰ κληθῆ ὁ τελευταῖος τῶν διδασκάλων τοῦ Γένους. Ὁ βίος αὐτοῦ ἔσται φάρος τηλαυγῆς φωτίζων τὰς διανοίας καὶ θερμαίνων τὰς ψυχὰς διδασκῶν τοὺς ἐπιγενομένους τὸν ἔρωτα τῆς ἐπιστήμης, τὴν ἀνυπόκριτον φιλοπατρίαν, τὴν ἀγάπην τῆς κοινωνίας, τὴν καταφρόνησιν τῶν ὕλικῶν συμφερόντων καὶ τῆς κενοδοξίας. Τοιοῦτον ἄρα ἄνδρα δικαίως ἐβήρησεν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν καὶ σύμπασα ἡ Ἑλλάς.

X. ΜΕΛΕΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαριὸν

Συγγραμ. 181 σ. 202

Ἀνεκρίνωσθε ἀμείψως τὴν παρατήρησίν μου εἰς τὴν ἀδελφὴν μου· κυτταζει καὶ αὐτὴ πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐστίας καὶ βλέπει τὴν αὐτὴν ὄψασιν. Ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὴ ἐπίσης τὸν θεῖόν μου ἀρχιπρεσβύτερον. Ἀπεριγράφτος φόβος μᾶς κατέλαβε τότε καὶ ἠρχίσασμεν νὰ κρυγαζώμεν «βοῆθια!» πάσῃ δυνάμει. Ὁ πατήρ μας ὅστις ἐκοιμάτο εἰς τὸν παρκαίμενον θαλάμον ἀφουπνισθεὶς ἐκ τῶν σπαρκατικῶν κρυγῶν ἠγέρθη μετὰ σπουδῆς ἐκ τῆς κλίνης του καὶ προσῆλθε κρατῶν κηρίον ἐνὰ χεῖρας. Τὸ φαντασμικ εἶχε γείνει ἄφαντον· οὐδένα ἐβλέπομεν πλέον ἐν τῷ θαλάμῳ. Τὴν ἐπαύριον ἐμνησθόμεν ὅτι ὁ θεῖός μας ἀρχιπρεσβύτερος εἶχεν ἀποθάνει τὴν προηγουμένη ἑσπέραν.

Ἐτερον γεγονός ἀναφερόμενον παρὰ τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ τοῦ Λύγουστου Κόντ, ἀναγόμενον δὲ εἰς τὴν ἐν Ρίῳ Ἰανείρῳ διχνομήν του.

Ἦτο τὸ ἔτος 1858· κατ' ὄλην τὴν γαλλικὴν παροικίαν τῆς εἰρημένης πρωτεύουσας ἐγένετο ἀκόμη λόγος περὶ παραδόξου τινὸς ἐμφανίσεως, ἧτις ἔσχε χώραν πρὸ τινῶν ἐτῶν. Οἰκογένειά τις ἐξ Ἀλσατίας συγχεμμένη ἐκ τοῦ συζύγου, τῆς συζύγου καὶ ἐνὸς κορασίου μικρᾶς ἡλικίας μετέβαινε δι' ἰστιοφόρου πλοίου εἰς Ρίον Ἰανείρον πρὸς συνάντησιν συμπατριωτῶν αὐτῆς ἐγκατεστημένων ἤδη ἐκεῖ. Ὁ πλοῦς ἦτο μακρὸς, ἡ δὲ γυνὴ ἐνόσησε κατ' αὐτὸν, στερουμένη δὲ περιποιήσεως καὶ τροφῆς καταλλήλου ἀπέβησε πρὸ τοῦ καταπλου. Τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τῆς περιπεσοῦσα εἰς λιποθυμίαν ἔμεινεν ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ὅτε δὲ ἀνέκησε τὰς κισθήσεις τῆς εἶπε πρὸς τὸν παρκαίμενοντα πλησίον τῆς συζυγῆς τῆς: «Ἀποθνήσκω εὐχαριστημένη, διότι τώρα εἶμαι ἡσυχὸς ὡς πρὸς τὴν τύχην τοῦ τέκνου μου. Ἐπιστρέφω ἐκ Ρίου Ἰανείρου, ὅπου ἀνεῦρον τὴν ὁδὸν καὶ τὴν οἰκίαν

ἐνθα κατοικεῖ ὁ φίλος μας Φρίτς ὁ ξυλουργός. Εὐρίσκετο εἰς τὴν θύραν, τοῦ παρουσίασα τὴν μικρὰν· εἶμαι βεβαία ὅτι ἄμα τῇ ἀφίξει σου θὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ καὶ θὰ μεριμνήσῃ περὶ αὐτῆς.» Ὁ σύζυγος ἐξεπλάγη ἐκ τῆς διηγήσεως ταύτης, ἀλλὰ χωρὶς ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν πολλὴν σημασίαν. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ Ἀλσατὸς Φρίτς ὁ ξυλουργός, ὃν προανέφερα, εὐρίσκόμενος παρὰ τὴν θύραν τῆς οἰκίας ἐνθα κατοικεῖ ἐν Ρίῳ Ἰανείρῳ ἐνόμισεν ὅτι εἶδε διερχομένην ἐκ τῆς ὁδοῦ μίαν συμπατριώτιδα του κρατοῦσαν εἰς τὰς ἀγκάλας μικρὸν κοράσιον. Ἡ γυνὴ ἐφαίνετο βλέπουσα αὐτὸν μὲ βλέμμα ἰκετευτικόν καὶ παρουσιάζουσα πρὸς αὐτὸν τὸ παιδίον ὅπερ ἐβάσταζεν. Ἡ μορφή τῆς καίπερ ἰσχυροτάτη, ἐνθύμιζεν ὅμως τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Λάττας, συζύγου τοῦ φίλου καὶ συμπατριώτου του Σμιδτ. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου τῆς καὶ τὸ παραδόξον βάδισμα τῆς ὅπερ ἐφαίνετο μᾶλλον φαντασματικὸν ἢ ἀνθρώπου ζῶντος ἐνεποίησε ζῶντῶν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Φρίτς. Θέλων νὰ βεβαιωθῆ ὅτι δὲν ἦτο ἕμμα πλάνης προσεκάλεσεν ἕνα τῶν ἐργατῶν του ἐργαζόμενον κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, ὅστις ἦτο ἐπίσης Ἀλσατὸς καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους.

— Κυτταζει, εἶπεν αὐτῷ, δὲν βλέπεις νὰ διέρχεται ἀπὸ τὸν δρόμον μίαν γυνὴ, ἡ ὁποία κρατεῖ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἕνα παιδί; Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι ὁμοιάζει μὲ τὴν Λάτταν, τὴν συζυγον τοῦ συμπατριώτου μας Σμιδτ;

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ σὰς εἶπω, διότι δὲν τὴν διακρίνω καλά, ἀπήντησεν ὁ ἐργάτης.

Ὁ Φρίτς οὐδὲν ἄλλο εἶπεν· ἀλλὰ τὰ διάφορα περιστατικὰ τῆς ἐμφανίσεως ταύτης, τῆς πραγματικῆς ἢ φανταστικῆς ἐνεχάρηθησαν βαθέως εἰς τὸ πνεῦμά του, ἰδίως ἡ ὥρα καὶ ἡ ἡμέρα. Μετὰ τινὰ κηρὸν εἶδε προσερχόμενον τὸν συμ-

πατριώτην του Σμιδτ φέροντα εἰς τὰς ἀγκάλας μικρὸν κοράσιον. Τότε ἀνεμνήσθη τῆς ἐπισκέψεως τῆς Γάττας καὶ πρὶν ἢ ὁ Σμιδτ ἀνοιξῆ τὸ στόμα εἶπεν αὐτῷ:

— Καυμένη φίλε μου, γνωρίζω τὰ πάντα· ἡ σύζυγός σου ἀπέθανε κατὰ τὸν διάπλου καὶ πρὶν ἀποθάνῃ ἤλθε καὶ μοῦ ἐπαρουσίασε τὴν μικρὰν σου κόρην διὰ νὰ φροντίσω περὶ αὐτῆς. Ἴδου ἡ ἡμερομηνία καὶ ἡ ὥρα.

Ἦτο ἀκριβῶς ἡ ἡμέρα καὶ ἡ στιγμή ἡ σημειωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σμιδτ ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ περὶ τῶν φαινομένων τῆς Μαγείας, δημοσιευθὲν κατὰ τὸ 1864 ὁ Γκουζενὼ δὲ Μουσσῶ ἀναφέρει τὸ ἐπόμενον γεγονός, πιστοποιῶν τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ ἀλήθειαν.

Ὁ σέρ Ροβέρτος Βρούς, καταγόμενος ἐκ τῆς ἑμωνύμου ἐνδόξου σκωτικῆς οἰκογενείας ὑπηρετεῖ ὡς ὑποπλοίαρχος ἐπὶ τινος πλοίου. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἐνῶ ἔπλεε πρὸς τὴν Νέαν Γῆν καὶ κατεγίνετο εἰς ὑπολογισμούς, ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τὸν πλοίαρχόν του καθήμενον πρὸ τοῦ ἀναλογίου του, παρατηρήσας ὅμως μετὰ προσοχῆς, εἶδεν ὅτι ἐκεῖνος ἦν ἐβλεπεν ἦτο ξένος, οὐ τὸ βλέμμα ψυχρῶς προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ τὸν ἐξέπληξεν. Ὁ πλοίαρχος παρ' ἄνῃθεν, εἶδε τὴν ἐκπληξίν του καὶ τὸν ἠρώτησεν τί τὸ αἴτιον ταύτης.

— Ἀλλὰ τότε ποῖος εἶνε πρὸ τοῦ ἀναλογίου σου;

— Κανεῖς.

— Ὅχι, εἶνε κάποιος· μήπως εἶνε κανεῖς ξένος; ἀλλὰ πῶς;...

— Ὀνειρεύεσαι ἢ μὲ περιπαίζεις;...

— Καθόλου· καταβῆτε κάτω νὰ τὸν ἰδῆτε.

Κατέρχονται, ἀλλ' οὐδένα βλέπουσι καθήμενον πρὸ τοῦ ἀναλογίου.

Ἠρεύνησαν πανταχοῦ εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλ' οὐδένα ξένον ἀνεύρον.

— Ἐν τούτοις ἐκεῖνος τὸν ὑποῖον εἶδα ἐγὼ ἐγράψην εἰς τὴν πλάκα σου θὰ εἶνε ἀκόμη τὸ γράψιμόν του, εἶπεν ὁ Βρούς.

Παρετήρησαν εἰς τὴν πλάκα καὶ εὔρον γεγραμμένας τὰς ἐξῆς λέξεις: «Steer to the north-west» ἤτοι «κυβέρνα πρὸς βορειοδυτικὴν διεύθυνσιν.»

— Ἀλλ' αὐτὸ τὸ γράψιμόν εἶνε ἰδικόν σου ἢ κανόνος τῶν ἐν τῷ πλοίῳ;

— Ὅχι.

Ἐκαστος παρεκλήθη νὰ γράψῃ τὴν αὐτὴν φράσιν καὶ οὐδεμία γραφὴ ὠμοιάζε πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς πλακῆς.

— Ἔστω ἂς ὑπακούσωμεν εἰς τὴν παραγγελίαν τῶν λέξεων αὐτῶν· κυβερνᾶτε τὸ πλοῖον πρὸς βορειοδυτικὴν διεύθυνσιν· ὁ ἄνεμος εἶνε καλὸς καὶ μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιχειρήσωμεν αὐτὸ τὸ πείραμα.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰς τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν ἀνήρχετο εἰς τὸ διασῶσαν αὐτοὺς πλοῖον, ὁ Βρούς ἀνεσείρησε καὶ ὠπισθοδρόμησε σφόδρα συγκεκλιμένον. Ἀνεγνώρισε τὸν ξένον, ὃν εἶχεν ἰδεῖ χαράσσοντα τὰς λέξεις

Ἄλλ' ἄρῳ μὲ εἶδετε νὰ τὸ γράψω!..

— Καλῶς· ἀναγνωρίζετε ὅτι αὐτὴ εἶνε ἡ συνήθης γραφὴ σας; εἶπεν ὁ πλοίαρχος ἐκπληγὴς ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν δύο γραφικῶν χαρακτήρων.

— Ἄλλ' ἄρῳ μὲ εἶδετε νὰ τὸ γράψω!..

Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ ἀμφιβάλλητε;

Ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως ὁ πλοίαρχος ἔστρεψε τὴν πλάκα ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους καὶ ὁ ξένος ἔμεινεν ἐμβρόντητος βλέπων εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γραφὴν.

— Ἄναιρέυθητε ὅτι ἐγράφετε εἰς αὐτὴν τὴν πλάκα; εἶπε πρὸς τὸν γράψαντα ὁ πλοίαρχος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου.

— Ὅχι· τοῦλάχιστον δὲν τὸ ἐνθυμούμαι ποσῶς.

— Τί ἔκαμε κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ ἐπιβάτης αὐτός; ἠρώτησε τὸν συναδέλφόν του ὁ πλοίαρχος τοῦ διασῶσαντος αὐτὸν πλοίου.

— Ἐπειδὴ ἦτο πολὺ κουρασμένος ὁ ἐπιβάτης περὶ οὗ ὁ λόγος ἀπεκοιμήθη βαθύως· καθόσον δὲ ἐνθυμούμαι συνέβη τοῦτο μικρὸν πρὸ τῆς μεσημβρίας. Μετὰ μίαν ὥραν τὸ πολὺ ἀφύπνισθη καὶ μοι εἶπεν: «Πλοίαρχε, θὰ σωθῶμεν σήμερον!» προσέθηκε δέ: Ἄναιρέυθητε ὅτι εὐρισκόμην ἐπὶ τινος πλοίου, τὸ ὑποῖον ἤρχετο εἰς βοήθειάν μας.» Περιέγραψε τὸ πλοῖον καὶ τὴν ἐξάρτυσιν του, πρὸς μεγάλην δ' ἡμῶν ἐκπληξίν ὅτι σας εἶδομεν πλέοντας πρὸς ἡμᾶς ἀνεγνωρίσαμεν τὴν ἀκριβείαν τῆς περιγραφῆς. Τέλος αὐτός ὁ ἐπιβάτης εἶπε: «Τοῦτο ἰδίως μὲ ἐκπλήττει ὅτι ὅσα βλέπω ἐδῶ μοι φαίνονται γνωστά καὶ οικεῖα, ἐνῶ οὐδέποτε ἦλθον.»

Ὁ βαρῶνος Δυποτέ εἰς τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ περὶ «ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ» ἀναφέρει τὸ ἐπόμενον γεγονός, δημοσιευθὲν τὸ 1814 ὑπὸ τοῦ διασῆμου Γιούργι Στίλλιγκ, ὅστις τὸ ἤκουσε παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου παρατηρητοῦ, τοῦ βαρῶνου Σούλτζα, κλειδούχου τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας.

Ἐπέστρεφεν εἰς τὴν κατοικίαν του ἐν ἐποχῇ θέρους περὶ τόμεσον ὡρῶν κατὰ τὴν ὑποῖαν ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἀρκετὸν ὥρως ἐν Σουηδίᾳ ὥστε νὰ δύναται τις ν' ἀναγνώσῃ καὶ τοὺς πλέον μικροὺς τυπογραφικοὺς χαρακτῆρας: «Ὅτε ἔφθασα, εἶπεν, εἰς τὸ κτῆμά μου, ὁ πατήρ μου ἤλθε πρὸς ὑπαν-

τησίν μου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ κήπου· ἔφερε τὴν συνήθη ἐνδυμασίαν, ἐκράτει δὲ εἰς τὴν χεῖρα βιβλίον, ἃν εἶχε γλύψει ὁ ἀδελφός μου. Τὸν ἐχαίρεισα καὶ συνδιελέχθημεν ἐπὶ πολὺ ὁμοῦ. Ἐφθάσαμεν τοιουτοτρόπως μέχρι τῆς οἰκίας καὶ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ θαλάμου τοῦ Εἰσελθῶν εἰς αὐτὸν εὔρον τὸν πατέρα μου ἐκδε-

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΟΥ ΚΑΙ Ο ΘΕΟΣ ΜΟΥ (Ἰωάν. Κ', 29)

Εἰκὼν Ἀ. Φῶδμαν

Μετὰ τρεῖς περίπου ὥρας ὁ σκοπὸς ἀνήγγειλεν ὅτι προσήγγισεν εἰς ὄρος τι ἐκ πλωτοῦ πάγου, ἐφ' οὗ ἐβλεπε προσκεκολλημένον πλοῖόν τι καταστραμμένον, πλήρες ἐπιβατῶν ὅπερ, ὡς ἐγνώσθη κατόπιν προήρχετο ἐκ Κουσεβέκκης καὶ διευθύνετο εἰς Λιθερπούλην· οἱ ἐπιβάται αὐτοῦ μετηνέχθησαν διὰ λέμβου ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Βρούς.

ἐπὶ τῆς πλακῆς. Ἀνέφερον εἰς τὸν πλοίαρχόν του τὸ νέον περιστατικόν.

— Εὐαρεστήθητε νὰ γράψητε τὰς λέξεις: Steer to the north-west ἐπ' αὐτῆς τῆς πλακῆς, εἶπε πρὸς τὸν νέηλον παρουσιαζῶν πρὸς αὐτὸν τὴν ὄψιν τῆς πλακῆς ἐφ' ἧς οὐδὲν ἦτο γεγραμμένον.

νεκα λοιπόν τῆς εὐτελείας τῶν σιτίων, ὁ πληθυσμὸς τῆς χώρας ἐκείνης ὑπερμέτρως ἐπολλαπλασιάζετο, καὶ ὁ ἐργάτης μόλις ἐπορίζετο διὰ τῆς φιλοπονίας του, τὰ πρὸς ζωὴν ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Διόδωρος ὁ Σικελιώτης διαρρήδην ἐπιβεβαιῶν πάντα ταῦτα λέγων: « Τρέφουσι δὲ τὰ παιδιά μετὰ τινος εὐγερίας ἀδαπάνου καὶ παντελῶς ἀπίστου ἀνυποδέτων δὲ τῶν πλείστων καὶ γυμνῶν τρεφομένων, διὰ τὴν εὐκрасίαν τῶν τόπων, τὴν πᾶσαν δαπάνην οἱ γονεῖς, ἄχρις ἂν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ τὸ τέκνον, οὐ πλείω ποιοῦσι δραχμῶν εἶκοσι δι' ἧς αἰτίας μάλιστα τὴν Αἴγυπτον συμβαίνει πολυανθρωπία διαφέρειν, καὶ διὰ τούτων πλείστας ἔχειν μεγάλων ἔργων κατασκευάς. Τῶ ὄντι, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ αὐτοῦ ἱστορικοῦ, διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς μόνης πυραμίδος « τριάκοντα καὶ ἑξ μυριάδες ἀνδρῶν, ταῖς τῶν ἔργων λειτουργίαις προσήδρευσαν: τὸ δὲ πᾶν κατασκευάσμα τέλος ἔσχε μόλις ἑτῶν εἶκοσι διεληθόντων. » Ὡστε ἂν οἱ χειρῶνακτες οὗτοι ἦσαν ἐλεύθεροι, ἤθελον δαπανηθῆ εἰς μόνην τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς δραχμῆς τὸ ἡμεροκάματον καὶ ἐργασίας 300 ἡμερῶν τοῦ ἔτους, περίπου 2,160 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου μεταδῶμεν εἰς τὸν νέον κόσμον καὶ ἐξετάσωμεν τὴν κατάστασιν αὐτοῦ, καθ' ἕνα χρόνον ἀνεκαλύθη, τὰ αὐτὰ θέλομεν ἐξαγάγει πορίσματα, καθότι τὸσον ἐν τῷ Μεξικῷ, ὅσον καὶ ἐν Περουβίᾳ, ὁ λαὸς ἐτρέφετο κυρίως μὲ βανανόκαρπον,

ὅστις παρέχει κατὰ τὸν Χουμβόλδον, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ διαστήματος, τροφὴν πλειστάκις ἀφθονωτέραν τοῦ σίτου καὶ τῶν γεωμήλων. Ὡς ἐκ τοῦ εὐαποκτῆτου λοιπόν καὶ εὐώνου τῆς τροφῆς καὶ τῆς ὀλιγαρκείας τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν ἐκείνων, ὁ πληθυσμὸς ταχέως ἐπολλαπλασιάζετο, ἡ ἐργασία ὀλίγον ἐτιμᾶτο καὶ αἱ κοινωνικαὶ ἀνισότητες διηγωνίζοντο. Κατὰ τὸν Πρισκόττ, ἐν μὲν τῇ Περουβίᾳ, πρὸ τῆς κατακτῆσεως, τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, οἱ εὐγενεῖς, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ τὸ πολυάριθμον σῶμα τῶν ἱερέων ἦσαν τότε ἀπηλλαγμένοι παντὸς φόρου, ἅπασαι δὲ αἱ δημόσιαι δαπάναι ἐπεβάρυνον τὸν λαόν. Ἐν δὲ τῷ Μεξικῷ ὁ λαὸς οὐτε ἰδιοκτησίαν ἔχων, οὐτ' ἐμπορίαν τινὰ μετερχόμενος, ὑπεβάλλετο μολαταῦτα εἰς διαφόρους ἀγγαρείας: αὐτὸς ἐκαλλιέργει τὰς γαίας τοῦ Στέμματος: αὐτὸς ἐξετέλει τὰ δημόσια ἔργα, κ.τ.λ. Τοιοῦτω τρόπῳ πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀνακτόρων εἰς μὲν τὴν Περουβίαν 20,000 ἄνδρες ἐργάζοντο ἔτη 50. Εἰς δὲ τὸ Μεξικόν, διὰ τῆς ἐργασίας 200 χιλιάδων ἀνδρῶν κατασκευάσθησαν ταῦτα. Ἡ δουλικὴ κατάστασις τῶν λαῶν ἐκείνων καὶ ἡ οἰκτρὰ αὐτῶν πενία, ἤτις κατέστη χρονία ἕνεκα τῶν προεκτεθέντων λόγων, ἐξηγοῦσιν ἀρκούντως διατί αἱ χῶραι ἐκεῖναι εὐκόλως κατεκτήθησαν, καὶ πῶς ἡ ἐκ τῆς κατακτῆσεως παραχθεῖσα κατάσταση διηγωνίσθη, καθότι τὸ δημοτικὸν στοιχεῖον οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ἀνρθωθῆ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΤΣΟΣ.

ΠΑΤΙΝΑΔΑ ΠΑΣΧΑΛΙΤΙΚΗ

Τώρα π' ὁ ἥλιος ἔγυρε καὶ βγαίνει τὸ φεγγάρι,

Ποῦ ἐν' ἀγόρι ξαγρυπνᾷ γιὰ τὸ χατίρι σου,

Ποῦ ἔχει τὸ σκοτάδι ἢ γῆ, κ' ὁ οὐρανὸς τὴ χάρι,

Ἐβγα φεγγαροπρόσωπῃ 'ς τὸ παραθύρι σου.

Ἐβγα καὶ γλυκοπότισε λουλούδια μαραμένα,

Κι' ἂν ἔχῃς στάλα πονεσιᾶς μὲς 'ς τὴν καρδοῦλα σου,

Λυπίσου με, καὶ δόσε τὴν σὲ χεῖλῃ διψασμένα,

Ν' ἀναστῆθῶ σὰν λούλουδο μὲ τὴ δροσοῦλα σου.

Ἡ θάλασσα τὴ γῆ φιλᾷ, καὶ τὰ κλωνιά τ' ἀγέρι,

Κι' ἐγὼ μονάχος δὲν φιλῶ τὰ δυὸ χειλάκια σου.

Μὲ χίλι' ἀστέρι' ὁ οὐρανός, κ' ἐγὼ χωρὶς ἀστέρι,

Σκοτάδ' ἢ γῆ— κ' ἐγὼ χωρὶς τὰ δυὸ ματάκια σου.

Κατέβα καὶ περπάτησε, Νεραΐδα μὲς 'ς τὰ σκότῃ,

Καὶ μίλησέ μου, νὰ θαρρῶ πῶς ἀναστήθηκα!

Πές μου τὰ λόγια τὰ γλυκὰ ποῦ πρωτολέ' ἢ νιότη,

Κι' ἄς ἀποθάνω ἀκούοντας πῶς ἀγαπήθηκα!

ΑΓΡΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΟΤΗΣ.

ΜΙΚΡΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

Εἶνε γλυκύτερον νὰ ἐλπίζῃ τις ἢ νὰ ἐνθυμῆται:

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Αἱ ἀπαντήσεις ἄς προθύμως ἀπέστειλαν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀναγνώσται καὶ ἀναγνώστριαί τῆς Ἑστίας εἶνε ὄχι ὀλιγώτεροι τῆς ἑκατοντάδος. Ἐκ τούτων τινὲς εἶνε ἀπλαῖ ψῆφοι ὑπὲρ τῆς ἐλπίδος ἢ ὑπὲρ τῆς ἀναμνήσεως ἐν και' ἢ ἐν ὄχι λακωνικᾶ καὶ ἄνευ αἰτιολογίας τινός, δυνάμενα νὰ φέρωσιν ἀποτέλεσμα εἰς ἐκλογάς, ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς τοιοῦτο λεπτόν ψυχολογικὸν ζήτημα.

Αἱ λοιπαὶ ἀπαντήσεις εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πολὺλογοι. Καὶ ἄλλαι μὲν καταλήγουσιν εἰς συμπέρασμα, ἄλλαι δὲ λοξοδρομοῦσαι εἰς οὐδὲν καταλήγουσι, τινὲς δὲ καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ τεθὲν ἐρώτημα.

Ἐννοεῖται ὅτι αἱ τελευταῖαι αὐταὶ οὐδ' ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Ἀπορῶ δὲ καὶ πῶς ἐστάλησαν, ἐνῶ ἡ ἐρώτησις ἦτο πολὺ σαφής. Οἱ ἀποστολεῖς αὐτῶν θὰ εἶνε βεβαίως ἐκ τῶν μακαρίων ἐκείνων θνητῶν, οἱ ὅποιοι λέγουσιν ἀπροσέκτως ὅτι τύχη ἐκ φόβου μὴ νομισθῶσι μωροὶ ἐὰν σιωπήσωσιν.

Ἐκ τῶν ὑπολειπομένων οἱ μὲν ἀπέστειλαν ἰδίαις γνώμας, ὡς λέγουσιν, ἄλλοι δὲ ἐδανείσθησαν τοιαύτας ἐκ συγγραφέων, δηλοῦντες οὕτω ὅτι παραδέχονται αὐτάς. Γενικώτερον κρίνω ἐκ τοῦ γραφικοῦ χαρακτῆρος, ἐκ τοῦ ὕφους, ἐκ τῆς ποιότητος τοῦ χάρτου, εὐρίσκω ὅτι ὑπὲρ τῆς ἀναμνήσεως ἀποφαίνονται μᾶλλον οἱ ὠρίμου ἡλικίας, ὑπὲρ τῆς ἐλπίδος δὲ οἱ νεώτεροι— ὅλαι δ' αἱ γυναῖκες σχεδὸν φαίνονται σύμφωνοι πρὸς τὴν τελευταίαν γνώμην, μὴ διακρινόμεναι ἀνεκάθεν διὰ τὸ μνημονικὸν των.

Θὰ σταχυολογήσω ἐκ τῶν ἀπαντήσεων τὰς ἐκφραστικωτέρας, ἐκείνας αἱ ὁποῖαι λέγουσιν ἄτι νέον, καὶ δὲν ὁμοιάζουν πολὺ μεταξὺ των καὶ θὰ κάμω ἀρχὴν ἀπὸ γυναῖκα ἣτις μόνη δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰς λοιπὰς:

— Αἱ ἐλπίδες εἶνε γλυκύτεραι κατὰ τὰ πρῶτα εἴκοσιν ἔτη τῆς ἡλικίας, ὅτε δὲν ἔχομεν ἀκόμη ἀναμνήσεις. Κατόπιν ὅμως, τί γλυκύτερον τῶν ἀναμνήσεων! Πόσον διαρκέστεραι τῶν ἐλπίδων εἶνε αὐταί, καὶ πόσον ὑπέρτεραι τῆς πραγματικότητος! Καθ' ὅσον δὲ προχωρεῖ ἡ ἡλικία, καὶ ἂν ζῶμεν ἐν πλήρει ἀνέσει καὶ εὐτυχίᾳ, πῶς καὶ αὐτὸ τὸ ταλαιπωρημένον καὶ ἀτυχὲς παρελθὸν καλλύνεται θεωρούμενον διὰ τῶν διόπτρων τῆς μνήμης!

Κίπολις

Εἶδα

Ἄνθρ ὠρίμου ἡλικίας καὶ πνεύματος φιλοσοφικωτάτου ἀντίθετα φρονεῖ:

— Ὅρθον κρίνω τὸ τοῦ ποιητοῦ:

... un ben sperato
è maggior che ottenuto.

Κόθηρα

N. S.

Μετὰ νεανικῆς εὐγλωττίας ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς ἐλπίδος καὶ ἕτερος:

— Ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶνε ταξείδιον, καθ' ὃ ἐγκαταλείποντες ἐξ ἀναποδράστου ἀνάγκης διὰ παντὸς χώραν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐπὶ τινα χρόνον ἐζήσαμεν, μεταβαίνομεν εἰς ἄλλην ἀγνωστον ἡμῖν γῆν. Καθ' ἅπαν τὸ διάστημα τοῦ ταξείδιου εὐρισκόμεθα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀναμνήσεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἡ μὲν ἀνάμνησις γεννᾷ ἐν ἡμῖν συναίσθημα πικρίας καὶ μελαγχολίας τοσοῦτο μείζον ὅσον μᾶλλον εὐάρεστος ὑπῆρξεν ὁ ἐν τῇ ἐγκαταλειφθείσῃ χώρᾳ βίος ἡμῶν. Τούναντιον δὲ ἡ ἐλπίς, ἣν ἔχομεν περὶ τῶν ἀγαθῶν, ἅτινα θέλομεν εὕρη ἐν τῇ ἀγνώστῃ χώρᾳ, περιβαλλομένη μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἰδιαιτέρου τῆς ἀγνοίας γοήτρου, ὅπερ συνήθως ἐπαυξάνει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας καὶ τὰ κοινότερα τῶν ἀγαθῶν καὶ μεταφέρει ἡμᾶς εἰς σφαῖραν πολὺ ὑψηλότεραν καὶ ἰδανικωτέραν τοῦ πραγματικοῦ, εἶνε εὐχάριστος καὶ γλυκεῖα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ὠραιότερα ἐλπίς ἐπιφέρει λύπην ἅμα ὡς μεταβληθῆ εἰς πραγματικότητα, ἅμα τούτεστιν ἀρχίσῃ νὰ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τῆς ἀναμνήσεως.

Λιδωρικίον

Σ. Σ.

Καὶ μία ἐπιφυλακτικὴ γνώμη:

— Εἶνε γλυκύτερα ἡ ἐνθύμησις διὰ τὸν εὐτυχοῦντα καὶ ἡ ἐλπίς διὰ τὸν ἀτυχῆ, ὡς τὰ τρόπαια διὰ τὸν νικητὴν καὶ τὰ σωσίβια διὰ τὸν ναυαγόν.

Ἀθῆναι

Γ. Ν. Κρ.

Ἄλλος πάλιν πανηγυρικὸς τῆς ἐλπίδος:

— Τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, ἡ ἀνάμνησις καὶ ἡ ἐλπίς εἶνε οἱ δύο πόλοι ἐν τῇ ἀενάφῃ στροφῇ τοῦ ἀνθρώπινου βίου. Μεταξὺ αὐτῶν ὅμως, μεθ' ὅσα καὶ ἂν λέγῃ ὁ Μυσοῦ ἐν τῷ θαυμασίῳ ποιήματι « Ἡ Ἀνάμνησις » ὑποστηρίζων ὅτι εἶνε αὐτὴ γλυκύτερα καὶ τῆς ἀπολαύσεως, νομίζω ὅτι ὑπάρχει ἡ ἐξῆς διαφορὰ: Ἐν τῷ μέλλοντι, μεθ' ὅσας πικρίας καὶ ἂν ἔχομεν δοκιμάσῃ, διαβλέπομεν πάντοτε σχετικὴν τοῦλάχιστον εὐτυχίαν, ἄμικτον λύπης, ἣν οὐτε φανταζόμεθα κἄν, διότι ἡ ἐλπίς, ἡ ἀχώριστος αὐτῇ τοῦ βίου συνοδός, παριστᾷ ἡμῖν τοῦτον ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τὰς θελητικωτέρας ἀπόψεις καὶ μόνον ὑπ' αὐτάς, ἐνῶ τούναντιον ἡ ἀνάμνησις, ἀναπαριστῶσα ἡμῖν τὰς ὀλίγας εὐτυχεῖς στιγμάς, ὧν τυχόν ἀπηλαύσαμεν, ἐπαυφέρει συγχρόνως ἐν τῷ νῶ ἡμῶν τόσας πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων αἱ ὀλίγαι ἐκεῖναι στιγμαὶ ἀποτελοῦσι σπανιωτάτας καὶ λίαν ἀπομεμακρυσμένας ἀλλήλων ὁάσεις εὐτυχίας ἐν τῇ ἀπεράντῳ τῆς δυστυχίας ἐρήμῳ. Ἐὰν ἦτο δυνατόν ἡ λήθη νὰ ἀπαλείφῃ ἐν ἡμῖν τὰ ἔχνη τῆς δυστυχίας, σεβομένη τὰς εὐτυχεῖς στιγμάς, τότε μόνον ἡ ἀνάμνησις θὰ ἐξισούτο πρὸς τὴν ἐλπίδα, ὑποθέτω δὲ ὅτι τοῦτο ἦτι παραπλήσιον εἶχεν ἐν τῷ νῶ ὁ Ἴταλὸς στρατηγὸς Cialdini ὅτε ἐγραφέ που: Les souvenirs embellissent la vie; l'oubli seul la rend possible.

Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων πείθομαι ὅτι εἶνε γλυκύτερον νὰ ἐλπίζῃ τις παρὰ νὰ ἐνθυμῆται.

Λευκάς

Κυρία Α. Σ.

Ἄλλὰ εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς Κυρίας αὐτῆς εὐθὺς ἀπαντᾷ ἄλλη :

— Ἐἶνε γλυκεῖα ἡ ἀνάμνησις ἧτις ταμιεύει ὁ τι εὐάρεστον καὶ ἀπορρίπτει πᾶν τὸ ἀνιαρόν. Κατὰ τὸν ποιητὴν :

Λησμονεῖται ἡ ὀδύνη
Ἡ χαρὰ δὲν λησμονεῖται.

Κέρκυρα Δεσποινὴς Ρ.

Μετὰ ἰδιαίτερας εὐχαριστήσεως ἐπὶ εὐώδους κυανοῦ χαρτοῦ ἀναγινώσκω διὰ λεπτοῦ χαρακτῆρος τὴν ἐξῆς γνώμην, ἔχουσαν καὶ πρωτοτυπίαν τινά :

— Αἱ γλυκύτεραι ἐλπίδες ἔχουσιν ὡς πηγὴν τῶν τὰς ἀναμνήσεως.

Ἀθῆναι Λευκάνθεμος

Καὶ εὗρισκα τρεῖς τέσσαρες ἀκόμη ἀπαντήσεις, αἵτινες ἐπιμόνως σχετίζουσι τὴν ἀνάμνησιν πρὸς τὴν ἐλπίδα :

Ἡ ἐλπίς εἶναι ἀνακατοπτρισμὸς τῆς ἀναμνήσεως.

Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ ἄνθος καὶ ἡ ἀνάμνησις ὁ καρπός.

Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ ἄρωμα τοῦ ἀνθους, γλυκύτερα ἢ γεύσεις τοῦ καρποῦ.

Ἡ ἐλπίς σπείρει καὶ ἡ ἀνάμνησις θερίζει.

Ἡ ἐλπίς εἶναι τὸ ἄρωμα τοῦ ἀνθους, γλυκύτερα ἢ γεύσεις τοῦ καρποῦ.

— Δὲν εἶνε γλυκεῖα ἡ ἀνάμνησις, ὅταν δὲν συνυπάρχῃ καὶ ἡ ἐλπίς.

Καὶ διαφοροὶ ἀντιμαχόμενοι γνώμαι :

— Ἡ ἐλπίς εἶναι κατὰ ἄμορφον, ἀερῶδες, ἀόριστον

— ἡ ἀνάμνησις εἶναι ὠρισμένη, ἔχει σχῆμα, μορφήν ἰδίαν καὶ ἐγὼ εἶμαι . . .

— Κατὰ τὸν Σαμόρη : « Ἡ ἐλπίς εἶναι ἀγύρτης καὶ ἀπαταιῶν. Ἐγὼ ἤρχισα νὰ εἶμαι εὐτυχῆς ἀφ' ὅτου ἔγασα τὴν εὐτυχίαν ». Καὶ ἐγὼ ἐπίσης.

— Μόνον ὁ ἔχων ἐλέγχους συνειδήσεως εὕρισκε πικρίαν ἐν τῇ ἀναμνήσει.

— Δὲν συμφωνῶ μετὰ τὴν γνώμην τῆς Σαρτορού ὅτι : « Ἐἶνε πικρὰ ἡ ἐνθύμησις ἀγαθοῦ τὸ ὅποιον δὲν ἔχομεν πλέον. Ὅταν τὸ ἐνθυμούμεθα τὸ χάνομεν ἄλλην μίαν φοράν ». Νομίζω ἴσα ἴσα ὅτι ὁσάκις ἐνθυμού-

μεθα ἀπολεσθῆν ἀγαθὸν τὸ ἀνακτῶμεν, τὸ σώζομεν ἐκ τῆς ἀπωλείας.

Πειραιεὺς Ἐβελπίς

— Δύναται τις νὰ ζήσῃ ἄνευ ἀναμνήσεων ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ ἐλπίδων.

Σῆρος Γεροντοκόρη

— Ἡ ἀνάμνησις εἶναι ὁ μόνος μας θησαυρὸς ὁ ὁποῖος δὲν ἔχει φθὸν ἀπὸ κλέπτας.

Ἀλεξάνδρεια Νεοκλῆς

— Ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν τῷ Αἴαντι :
Οὐκ ἂν κραιμῆν οὐδενὸς λόγου βροτῶν
ὅστις κενάσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.

Καὶ ὁμοῦ, καὶ ὁμοῦ . . .

Ζάκυνθος Ἀληθινός

— Νὰ κλείεται κανεὶς εἰς τὸ μοναστήριον τῶν ἀναμνήσεων καὶ νὰ κάμνῃ τάχα τὸν ἀπελπισμένον, εἶνε εἶδος ὑποχονδρίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγὼ δὲν πάσχω εὐτυχῶς.

Ἀθῆναι Γεώργιος Ἐβελπίσιος

— Κατὰ τὸν Βούλβερ : « Ἡ ἀνάμνησις εἶναι ὁ βρυκόλαξ τῆς εὐτυχίας. » Πῶς φοβοῦμαι τοὺς βρυκόλακας !

Κέρκυρα Μία δεῖλη

— Ἐἶνε γλυκεῖα ἡ ἀνάμνησις, ἀλλ' ἡ γλυκύτης αὐτῆς ἔχει τι τὸ ναρκῶδες καὶ ἀποθαρρύνον, καὶ ἀπαμβλύνει πᾶσαν δρᾶσιν πᾶσαν κίνησιν ἐπὶ τὰ πρόσω. Ἐἶνε γλυκεῖα ἡ ἐλπίς, ἀλλ' ἡ γλυκύτης αὐτῆς ἐξεγείρει, ἐγκαρδιώνει, προκαλεῖ εἰς ἐνέργειαν. Ἡ μία εἶνε βασιλάχημα καὶ ἡ ἄλλη ἐμβατήριον. Ἐμβλημα τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου εἶναι ἡ Ἐλπίς.

Μεσολόγγιον Φοιτητὴς

— Ὁ ἀπαιτιδοξώτερος ὄλων :

— Ἡ γλυκεῖα δὲν εἶναι ἡ ἐνθύμησις κατ' ἐμὲ εἶνε μάλιστα πικρὰ καὶ δριμυτεία. Ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο μετὰ τὰ ποτὰ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα πίνομεν μετὰ τὸ γεῦμα διὰ τὴν χώνευσιν. Ἐνῶ ἡ ἐλπίς, εὐαρεστοτέρα τὴν γεῦσιν, κατατάσσεται εἰς τὰ δρεκτικά καὶ πίνεται πρὸς τὸ γεῦμα. Καὶ τὰ δύο μόνον ἀποτελεσματὰ ἔχουν ὅτι καταστρέφουν τὸν στομάχον, ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι δὲν θέλουσι νὰ τὸ ἐννοήσουν.

Ναύπλιον Νοδὴ

Καὶ τὸ ἰδικόν μου συμπέρασμα, συνοψίζον ἐν μέρει ὅλας αὐτάς τὰς παντοδαπὰς γνώμας :

— Ἡ ἀνθρωπίνη εὐτυχία εἶναι δένδρον τὸ ὅποιον βυθίζει τὰς ρίζας του εἰς τὴν γῆν τῆς ἀναμνήσεως καὶ ἔκτειναι τοὺς κλάδους του πρὸς τὸν οὐρανὸν τῆς ἐλπίδος.

Δε

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Δύο ἀνέκδοτα τοῦ Βίσμαρκ. Κηρύσσων τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος Α' ἐπέρανε τὸν συνταγματικὸν λόγον ὑπὸ τοῦ Βίσμαρκ διὰ τῆς ἐξῆς φράσεως : « Ὁ Θεὸς ὑπαγορεύει ἡμῖν τὸ καθήκον μας. — Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, εἶπεν ὁ Βίσμαρκ ὡστε ν' ἀκουσθῆς ὑπὸ τῶν παρισταμένων, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξελέξε γέρον γραμματεῖα. Ἄλλοτε πάλιν ὁ αὐτοκράτωρ ἔλεγεν εἰς τὸν ὑπουργόν του : — Ἡ Θεῖα Πρόνοια θὰ μᾶς ἀποθῆσῃ ! — Ναι, ἀλλ' ἄς τῆς δώσωμεν καιρὸν νὰ σκεφθῆ. Ὁ ἐγκληματικὸς ἀπολογισμὸς τοῦ τελευταίου μνηστορήματος τοῦ Ζολῆ : Γάλλος κριτικὸς ἀναλύων τὸ τελευταῖον μνηστορήμα τοῦ Ζολῆ, τὸ Ἀνθρώπινον κτήνος, ἀριθμεῖ τὰ ἐγκλήματα ὅσα διαπράττονται ἐν αὐτῷ ὡς ἐξῆς :

- 1 Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου Γραμμορέν, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Ρουβῶ καὶ τῆς συζύγου του ἐν βαγονίῳ α' θέσεως. . . . .
- 1 Ἡ κυρὰ Φασία δηλητηριάζεται βραδέως ὑπὸ τοῦ συζύγου της. . . . .
- 1 Ἡ Λουιζέττα ἀποθνήσκει ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὅποιον ἐνέπνευσεν εἰς αὐτὴν ὁ Γρανμορέν, ἀποπειραθεὶς κατ' αὐτῆς βίαν.
- 1 Ἡ Σεβερὶνη Ρουβῶ φονεύεται ὑπὸ τοῦ ἐραστοῦ της. . . . .
- 1 Ἡ σύζυγος τοῦ ταμίου Λεβλὲ ἀποθνήσκει ἐξαναγκασμένη νὰ μετοικήσῃ . . . . .
- 15 31 Φονεύονται καὶ τραυματίζονται ἐν ἐκτροχιάσει. . . . .
- 1 Ἡ Φλώρα αὐτοκτονεῖ ριπτομένη ἐπὶ τῶν τροχιῶν τοῦ σιδηροδρόμου . . . . .
- 2 Διπλοῦς θάνατος τοῦ μηχανικοῦ Λαντιέ καὶ τοῦ θερμαστοῦ Πεκί, οἵτινες προσπαθοῦντες νὰ σταματήσωσι τὴν ὀλοταχῶς κινουμένην ἀτμομηχανὴν πίπτουσιν ὑπὸ τοὺς τροχοὺς καὶ κατασυντρίβονται. . . . .

Ἐν ὄλω 23 31

Ἀληθῶς αἰμόσταχες βιβλίον !
Τὰ δάκρυα τῆς χήρας. Μίαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν παρουσιάσθη εἰς τὸν δήμαρχον μικροῦ σύγγριχου χωρίου χωρικὴ πενθηροῦσα, ἧτις μετὰ δακρύων ἰκέτευεν αὐτὸν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πρόσκαιρον ἐκταφὴν τοῦ ἀπὸ ἀποθανόντος συζύγου της. Ἡ χήρα ἦτο νεωτάτη

καὶ εὐμορφότατη ὁ μακαρίτης στρυφνότατον γερόντιον, τὸση δ' ἐκδήλωσις στοργῆς ἐκ μεροῦ αὐτῆς ἐπέπληξε τὸν δήμαρχον, ὅστις ἐζήτησε νὰ μάθῃ τίς ἦτο ἡ ἀληθὴς αἰτία τῆς παραδόξου αἰτήσεως. Ἡ νεὰ χήρα τότε ἐξέμυστρησθεὶς ὅτι καμμίαν στοργὴν δὲν εἶχε πρὸς τὸν μεταστάνατα εὐθὺς μάλιστα μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ εἶχε μνηστευθῆ ἀκμαϊότατον χωρικόν, μεθ' οὗ ἐπρόκειτο νὰ νυμφευθῆ, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτηε τὴν ἐκταφὴν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου. Ἐξήγησε δὲ τότε ὅτι ὁ μακαρίτης εἶχε συλλέξῃ χρηματικόν τι ποσόν, ἐπειδὴ δὲ τοῦτο δὲν εὐρέθη μετὰ τὸν θάνατόν του οὐδαμῶς, ἦτο πιθανώτατον ὅτι ἔμεινεν ἐν τοῖς θυλακίοις του καὶ συνεταιφῆ. Ὁ δήμαρχος καὶ ἄλλοι χωρικοὶ εἰκόνουν τὴν κεφαλὴν μετ' ἀμφιβολίας, συμπεραίνοντες μᾶλλον ὅτι ἀλλαγῆ που θὰ εἶχε κρύψῃ τὰ χρήματά του ὁ ἀποθανὼν καὶ ὅχι ἐν τῷ ἰδίῳ τάφῳ. Ἐν τούτοις ἡ ἀδεία ἐδόθη εἰς τὴν θρηνοῦσαν χήραν ὁ τάφος ἀπεκαλύφθη καὶ ἐρευνῆς γενομένης εἰς τὰ θυλάκια τοῦ νεκροῦ εὐρέθησαν εἰς κομβόδεμα ἀθλαστῆ τὰ χρήματα. Τότε ἡ χήρα ἐσπόγγισε τὰ δάκρυά της καὶ ἀπῆλθε χαίρουσα εἰς ἀντάμωσιν τοῦ μέλλοντος συζύγου.

Ἡ σφαῖρα τοῦ Βλύχερ. Ὅτε ὁ Βλύχερ, ὁ νικητὴς τοῦ Βατερλώ, ἦτο ἀκόμη ὑπολογαῖος ἔτυχε νὰ πληρωθῆ ὑπὸ σφαίρας κατὰ τὸν πόδα. Οἱ τότε χειρουργοὶ διὰ τῶν ἀτελῶν ἀκόμη μέσων τῆς ἐπιστήμης περιεργαζόμενοι τὴν πληγὴν, ἐπλάτυνον αὐτὴν καὶ ἤρξανον τὴν αἱμορραγίαν ἀντὶ νὰ τὴν ἐλαττώσωσιν, ἐφάνησαν δὲ λίαν ἀνήσυχοι καὶ προσέβλεπον ἀλλήλους κινουντες τὰς κεφαλὰς. Ὁ Βλύχερ ἀπὸ ἀταράχως ἀνέμενεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν τὸ ἀποτελεσματὰ, ἀπολέσας ἐπὶ τέλος τὴν ὑπρόμνην ἐρωτᾷ ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὅστις ἔκοπτε βαθυτερον διὰ μαχαίριδίου τὰς σάρκας : — Τί κάμνεις αὐτό ; — Ζητοῦμεν σὴν σφαῖραν, ἀπαντᾷ ὁ ἀσκληπιάδης. — Καὶ αὐτοῦ τὴν ζητεῖτε τὴν σφαῖραν ; Δὲν μοῦ τὸ λέγετε τὸση ὥραν ; Τὴν σφαῖραν τὴν ἔχω εἰς τὴν τσέπην μου. Καὶ ἐξαγαγὼν ἔρριψεν αὐτὴν μετ' ὀργῆς πρὸς τοὺς ἰατροὺς

Χαρτοπαίξια καὶ ποίησις. Τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον ἀναφέρεται περὶ τοῦ γνωστοῦ γάλλου συγγραφέως καὶ ποιητοῦ Μερῦ : Ὁ Μερῦ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἦσαν προσκεκλημένοι εἰς τὸν οἶκον εὐγενεῶς τινος. Ἐκεῖ ὁ Μερῦ ἐστρώθη εἰς τὸ ἐκ α ρ τ ε μετὰ τινος κυρίου τὸν ὅποιον τότε πρῶτον ἐγνώρισεν. Ὁ κύριος αὐτὸς τὸν ἐκέρδιεν ἀλύπητα ὁ Μερῦ ἐπείσμονεν, ἐσκαζεν, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ ἄλλος ἀτάραχος πάντοτε καὶ ψυχρότατος εἶχε φθάσῃ εἰς κέρδος 1500 φράγκων τὰ ὁποῖα ἐπαίζοντο ἐπὶ λόγῳ. Ὁ ἀτυχῆς συγγραφεὺς ἀπεγνωσμένως τότε λέγει : — Τὰ παίζομεν ὅλα ; — Ὅπως ἐπιθυμεῖτε ; ἀποκρίνεται εὐγενεῶς ὁ ἀντίπαλος. Ὁ Μερῦ παίζει διὰ τρεμουσῆς χειρὸς καὶ πάλιν χάνει. Τρεῖς χιλιάδας φράγκων πῶς θὰ τὰς πληρώσῃ ! . . Ὁ οἰκοδεσπότης ὅστις παρεκολούθει μειδιῶν τὸ παίγνιδιον, παρεμβαίνει τότε καὶ λέγει πρὸς τὸν Μερῦ : — Φίλε μου, αἱ τρεῖς χιλιάδες φράγκων θὰ μετρηθοῦν εἰς τὸν κύριον εὐθὺς καὶ σὺ θὰ μοῦ τὰς χρεωστῆς καὶ θὰ μοῦ τὰς πληρώσῃς θταν εὐκόλυνθῆς, ἀλλ' ὑπὸ ἕνα ὄρον. — Ποῖον ; ἐρωτᾷ ὁ Μερῦ. — Ἐντὸς μίαν ὥραν θὰ γράψῃς ἐξήντα στίχους περὶ ὄλων τῶν προσκεκλημένων ἐδῶ ἀπόψε καὶ θὰ τοὺς περὶράξῃς ὀλίγον ἢ θὰ τοὺς ἐπαινέσῃς κατὰ τὴν ὀρεξίν σου. Ὁ ποιητὴς ἐκάθισεν εἰς μίαν γωνίαν πρὸ μικρᾶς τραπέζης καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἀπέτεινε πρὸς τὴν ὀμηγυρὴν εὐφύστατον στιχοῦργημα, ἐν μέσῳ γενικῶν ἐπαυρημίων καὶ γελώτων. Ἀφοῦ ἐτελείωσεν, ὁ οἰκοδεσπότης πλη-

σιάζει καὶ σφίγγων τὴν χειρὰ λέγει : — Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, Μερὺ καὶ τὸρα μάθε ἀκόμη ὅτι δὲν μου χρεωστεῖς τίποτε. Ὁ κύριος με τὸν ὅποιον ἐπαίξεις εἶνε ταχυδακτυλουργὸς καὶ ἤμπορουσε νὰ σὲ κερδίξῃ ἕως αὐρίον. Τὸν παρεκάλεσα νὰ μεταχειρισθῇ εἰς βάρος σου τὴν τέχνην του διὰ ν' ἀπολαύσωμεν ἡμεῖς τὴν ἰδικήν σου. Ὁ Μερὺ τότε ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ταχυδακτυλουργόν : — Σὰς συγχαίρω, κύριε, λέγει, διὰ τὴν ἐπιτηδεϊότητά σας. Κάμνετε πραγματικῶς θαύματα. Καὶ τὸ μεγαλειότερον δὲν εἶνε ποῦ μ' ἐκερδίσατε, ἀλλὰ ποῦ μ' ἐκάματε νὰ χύσω κρὺν ἰδρωτῶτα μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν φρικτὴν ζέστην. Ὁ ἠδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα ὅτι ἔλλην ποιητῆς ἐκ τῶν συγχρόνων ἐπλήρωσέ ποτε πρὸς ἐκδότῃν ἐφημερίδος δια στίχων ὄχι ψευδῆ ἀλλὰ πραγματικὸν χρέος χαρτοπαιγνίου.

Νέοι (ῥωμ.). Ἐν τῷ Ζωολογικῷ Κήπῳ τοῦ Λονδίνου ἐλήφθη ἐσχάτως ἐκ Νοτίου Ἀμερικῆς βάτραχος παράδοτος καὶ νεοφανής. Ὁ βάτραχος αὐτὸς ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο μὲ τὴν γάταν . . . ὅτι ἀρπάζει καὶ τρώγει ποντικούς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐπιστημονικά. Ὁ Ἔδισον ἀνεκείνωσεν ἐσχάτως εἰς γερμανὸν ἐπιστήμονα καὶ φίλον αὐτοῦ ὅτι κατάρθρωσε καὶ νέας βελτιώσεις νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν φωνογράφον του, ὅπως ἀναδιδόνται εὐκρινέστερον οἱ γεγραμμένοι ἤχοι.

Ἐκπαίδευσις. Αἱ συνταράσσουσαι νῦν τὴν Ἀγγλίαν ἀπεργίαι ἐπέξετάθησαν καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν σχολείων. Οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι ἐκπαιδευτηρίου τινὸς ἐν Βιρμινγιάμῃ, μιμούμενοι τὸ παράδειγμα τῶν ἐργατῶν ἐκήρυξαν καὶ αὐτοὶ ἀπεργίαν, ζητοῦντες περιορισμὸν τῶν διδάκτρων καὶ τῶν ὥρων τῆς διδασκαλίας. Ἡ πρότις των πρᾶξις πρὸς διατύπωσιν τῶν αἰτημάτων αὐτῶν ἦτο ἡ λιθοβόλησις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐκπαιδευτηρίου.

Δημόσια ἔργα. Ἐν Σύδνεϋ τῆς Αὐστραλίας συνέστη ἑταιρία, ἥτις ἐζήτησε παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν ἄδειαν ν' ἀνεγείρῃ ἐπὶ τοῦ τόπου, ὅπου εἶναι ἐκτισμένον νῦν τὸ ἀστεροσκοπεῖον, πύργον ὕψους 500 μέτρων, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ πύργου Ἀίφελ.

— Φιλοτιμηθέντες οἱ Γερμανοὶ ἐκ τῆς παρισινής ἐκθέσεως σκέπτονται νῦν περὶ προσεχοῦς τοιαύτης ἐν Βερολίνῳ. Κατ' αὐτὴν δὲν θὰ ἰδρῶθῃ πύργος Ἀίφελ, ἀλλὰ βουνὸν ἐλόκληρον τεχνητόν, ὕψους χιλίων ποδῶν ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ κτισθῶσι πάντα τὰ τῆς ἐκθέσεως κτίρια.

Θεατρικά. Μελετᾶται ἡ ἰδρυσις πελωρίου θεάτρου ἐν Μιλάνῳ, τὸ ὅποιον κατὰ τὸ μέγεθος θὰ ὑπερβαίη πάντα τὰ νῦν ὑπάρχοντα θεάτρα. Τὸ οἰκοδόμημα, πλην τῆς σκηνῆς, τῆς πλατείας καὶ τῶν θεωρείων, θὰ περιλαμβάνῃ πλείστα παραρτήματα εὐρυχωρότατα, ἐστιατόρια, καφενεῖα, ἐντευκτήρια, ἀναγνωστήρια, αἰθούσας χοροῦ, λουτρὰ κτλ. Τὴν οἰκοδομὴν τοῦ θεάτρου θ' ἀναλάβῃ μετοχικὴ ἑταιρία διαθέτουσα πολλὰ πρὸς τοῦτο ἑκατομύρια.

— «Ὁ Ταγγόυξερ» τοῦ Βάγνερ παρεστάθῃ ἐσχάτως ἐν Μαδρίτῃ καὶ ἔτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς παρὰ τῷ ἰσπανικῷ κοινῷ.

ΠΛΑΝΤΟΙΑ

Δέκα χιλιάδες ὑποθηματοποιῶν ἐν Λονδίῳ κατέλιπον τὴν ἐργασίαν ζητοῦντες παρὰ τῶν ἐργοστασιαρχῶν ἀξέτητον μισθόν.

— Ἐν Ἀκτομ τῆς Ἀγγλίας συνέστη ἑταιρία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κόμητος Γαλθροῦ, σκοποῦσα τὴν ἰδρυσιν νοσοκομείου . . . τῶν ἵππων.

— Τρεῖς πυρκαϊαὶ ἐκραγεῖσαι ἢ μία μετὰ τὴν ἄλ-

λῃν ἐν Τόκιῳ τῆς Ἰαπωνίας ἀπετέφρωσαν 2500 οἰκίας, ὑπὸ τὰ εἴρεπτα τῶν ὁποίων πλείστοι ἄνθρωποι ἐτάφησαν.

— Ἐν Β. Ἀμερικῇ φοβερὸς κυκλὸν ἐνοικήφας κατέστρεψεν ἐλόκληρον τμήμα τῆς πόλεως Λουιβίλλης καὶ ἄλλων πόλεων γειτονικῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κρημνισθειῶν οἰκιῶν ἀνήλθεν εἰς 2500 τῶν δὲ φονευθέντων κατοικῶν εἰς 1000 κατ' ἐλάχιστον. Ὁλόκληρα οἰκοδομήματα στερεῶς θεμελιωμένα, ἐργοστάσια καὶ σταθμοὶ σιδηροδρόμων, κυριολεκτικῶς ἐξεριζώθησαν καὶ ἐτινάχθησαν εἰς ἀπόστασιν πεντακοσίων μέτρων θρυμματισθέντα.

Αἱ Εἰκόνες

Ρωμαία κόρη, χαριστάτη εἰκὼν τοῦ ἰταλοῦ ζωγράφου Τόμπα, τοῦ ὁποίου καὶ ἕτερον ἔργον «ἡ Μαρία» ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ παρόντος τόμου.

Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου! εἶπε, κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ὁ δύσπιστος Θωμᾶς, ἅμα ὡς ἐπίσθη ἐκ τοῦ τύπου τῶν ἧλων καὶ τοῦ τραύματος τῆς λόγχης περὶ τῆς παυτότητος τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Χριστοῦ. Τὴν στιγμὴν δ' ἐκείνην καθ' ἣν προσφέρει τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐν συντριβῇ καρδίας, ἀπεικόνισε ζωηρὰ καὶ διαρκῆ ἐπὶ τῆς ὀνόνης ὁ γερμανὸς ζωγράφος Λ. Φέλδμαν γνωστὸς καὶ ἐξ ἄλλων καλλιῶν αὐτοῦ ἔργων.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

Καλὴ συμβουλή. Παριστάνετο ἐν ὑπαίθριῳ ἑλληνικῷ θεάτρῳ δράμα, κατὰ τινὰ σκηνὴν τοῦ ὁποίου εἰς ἠθοποιὸς ἀρπάζει μίαν ἠθοποιὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ φέρει αὐτὴν εἰς τὸ παρασκήνιον Ἀλλ' ἐκείνη ἔτυχε πολὺσάρκος καὶ ἐκείνος ἰσχνὸς καὶ ἀδύνατος. Ὅταν ἦλθε λοιπὸν ἡ κρίσιμος στιγμὴ, ἐντείνει ὄλας τὰς δυνάμεις του, προσπαθεῖ νὰ τὴν σηκώσῃ, σφίγγεται, κοκκινίζει, ἰδρώνει . . . τίποτε! Τότε εἰς ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ τοῦ φωνάζει : — Κάνε τὴν δὴν δρόμον, ἀδερφέ!

Πολύτιμος ἐνέχυρον. Ἀστεῖος διαβάτης εἰσέρχεται μετὰ σοβαρότητος εἰς ἐνεχυροδανειστήριον : — Ἥμπορεῖτε νὰ μοῦ δανείσετε πενήντα δραχμάς; — Εὐχαριστῶς, ἂν ἔχετε νὰ μᾶς ἀφήσετε ἀνάλογον ἐνέχυρον ἐξ ἀργύρου ἢ χρυσοῦ. — Κ' ἐγὼ ἔτσι ἐννοῶ· ἔχω τρία δόντια βουλωμένα μὲ χρυσόν· βγάλετέ μου τα, κρατήσατέ τα, καὶ δότε μοι πενήντα δραχμάς! . . . Καὶ ἀνοίγει τὸ στόμα.

ΤΡΕΙΣ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ζητοῦμεν συνήθως συγγνώμην ὅταν πρόκηται νὰ εἴπωμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐνῶ ἔπρεπε νὰ τὸ κάμνωμεν ὅταν ψευδόμεθα.

*

Ἡ ὄνειροπόλησις εἶνε ὁ ἐπιούσιος ἄρτος τῆς ζωῆς.

*

Δὲν πρέπει νὰ κρίνη τις τὰ πράγματα ἐνὸς καιροῦ μὲ τὰς ἰδέας ἄλλου καιροῦ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Αἱ δάδια γίνονται εὐώδεις εὐκολώτατα ἐὰν ποτίωνται συχνὰ αἱ ρίζαι τοῦ φυτοῦ διὰ γλυκαστοῦ ὕδατος. Ὡστε οἱ φιλιανθεῖς δύνανται ν' ἀποκτήσωσιν ἐν εὐσμον ἄνθος ἐπὶ πλέον ἐκπληττοντες ἅμα καὶ ἐκείνους οἱ ὅποιοι γνωρίζουν ὅτι ἡ δάδια ὅσον εὐμορρος καὶ ἂν εἶνε ἔχει μίαν μεγάλην ἑλλειψιν, τὴν ἑλλειψιν ἀρώματος.